

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA**

Evidenčné číslo: 102003/I/2025/36122176490726404

**FIREMNÁ ETIKA A SPOLOČENSKÁ ZODPOVEDNOSŤ
FIRIEM V OBLASTI FINANČNÝCH SLUŽIEB
V PODMIENKACH EÚ**

Diplomová práca

2025

Bc. Emília Palkechová

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA**

**FIREMNÁ ETIKA A SPOLOČENSKÁ ZODPOVEDNOSŤ
FIRIEM V OBLASTI FINANČNÝCH SLUŽIEB
V PODMIENKACH EÚ**

Študijný program: manažment medzinárodného obchodu

Študijný odbor: ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: Katedra medzinárodného obchodu

Vedúci záverečnej práce: RNDr. Janka Pásztorová, PhD

Bratislava 2025

Bc. Emília Palkechová

ABSTRAKT

Palkechová, Emília: Firemná etika a spoločenská zodpovednosť firiem v oblasti finančných služieb v podmienkach EÚ – Ekonomická univerzita v Bratislave. Obchodná fakulta; Katedra medzinárodného obchodu. – Vedúca záverečnej práce: RNDr. Janka Pásztorová, PhD. – Bratislava: OF EU, 2025, 69 s.

Cieľom diplomovej práce bolo preskúmať a zhodnotiť vplyv firemnej etiky a spoločenskej zodpovednosti podnikov (CSR) na finančné služby v EÚ, so zameraním na korporátne bankovníctvo a štruktúru investičných portfólií. Práca porovnávala stratégie UniCredit Group a ERSTE Group v rokoch 2019–2024, zhodnotila ich udržateľné financovanie, environmentálnu efektívnosť a sociálne ukazovatele. Údaje boli získané z výročných správ, správ o udržateľnosti a riadených rozhovorov, spracované kvalitatívnym a kvantitatívnym porovnaním a zhodnotením. Výsledky ukázali, že UniCredit dosiahla 40,1 mld. EUR v ESG financovaní a 34,8 % redukciu emisií CO₂, zatiaľ čo ERSTE alokovala 3,51 mld. EUR a znížila emisie o 65,6 %. Obe banky zvýšili ziskovosť a reputáciu, potvrdzujúc výskumnú otázku. Pridaná hodnota spočíva v odporúčaní na standardizáciu ESG reportingu a posilnenie regionálnych iniciatív.

Kľúčové slová: firemná etika, spoločenská zodpovednosť firiem, korporátne bankovníctvo, udržateľné financovanie, ESG, investičné portfóliá, regulačné rámce EÚ.

ABSTRACT

Palkechová, Emília: Corporate Ethics and Corporate Social Responsibility in Financial Services in the EU – University of Economics in Bratislava. Faculty of Commerce; Department of International Business. – Thesis Supervisor: RNDr. Janka Pásztorová, PhD. – Bratislava: FC UE, 2025, 69 pp.

The aim of the thesis was to examine and evaluate the impact of corporate ethics and corporate social responsibility (CSR) on financial services in the EU, focusing on corporate banking and the structure of investment portfolios. The study compared the strategies of UniCredit Group and ERSTE Group from 2019 to 2024, assessing their sustainable financing, environmental efficiency, and social indicators. Data were obtained from annual reports, sustainability reports, and guided interviews, processed through qualitative and quantitative comparison and evaluation. The results showed that UniCredit achieved €40.1 billion in ESG financing and a 34.8% reduction in CO2 emissions, while ERSTE allocated €3.51 billion and reduced emissions by 65.6%. Both banks increased profitability and reputation, confirming the research question. The added value lies in recommendations for standardizing ESG reporting and strengthening regional initiatives.

Keywords: corporate ethics, corporate social responsibility, corporate banking, sustainable financing, ESG, investment portfolios, EU regulatory frameworks.

OBSAH

ÚVOD	7
1 SÚČASNÝ STAV RIEŠENEJ PROBLEMATIKY	9
1.1 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ SPOLOČENSKEJ ZODPOVEDNOSTI A FIREMNEJ ETIKY.....	9
1.1.1 <i>Spoločenská zodpovednosť</i>	9
1.1.2 <i>Piliere udržateľnosti</i>	10
1.1.3 <i>Historický vývoj CSR v Európe</i>	11
1.1.4 <i>Firemná etika v kontexte CSR</i>	12
1.2 KORPORÁTNE BANKOVNÍCTVO A CSR.....	14
1.2.1 <i>Charakteristika korporátneho bankovníctva</i>	14
1.2.2 <i>Vplyv CSR na stratégie korporátneho bankovníctva</i>	15
1.2.3 <i>Výzvy a prekážky pri implementácii CSR v korporátnom bankovníctve</i>	16
1.3 POSTAVENIE EÚ A INICIATÍVY V OBLASTI CSR A UDRŽATELNOSTI.....	17
1.3.1 <i>Transformácia EÚ k udržateľnosti</i>	18
1.3.2 <i>Právne predpisy EÚ v oblasti CSR</i>	19
1.3.3 <i>Vykazovanie podľa smerníc EÚ</i>	21
2 CIEĽ PRÁCE	25
3 METODIKA PRÁCE	27
4 VÝSLEDKY PRÁCE	29
4.1 ERSTE GROUP.....	29
4.1.1 <i>Zhodnotenie integrácie CSR–ERSTE Group (2019–2024)</i>	29
4.1.2 <i>Hodnotenie udržateľnosti investičných portfólií ERSTE Group (2019 –2024)</i>	38
4.1.3 <i>Riadený rozhovor v dcérskej spoločnosti</i>	40
4.2 UNICREDIT GROUP.....	42
4.2.1 <i>Zhodnotenie integrácie CSR–UniCredit Group (2019–2024)</i>	42
4.2.2 <i>Hodnotenie udržateľnosti investičných portfólií UniCredit Group (2019 – 2024)</i> 48	
4.2.3 <i>Riadený rozhovor v dcérskej spoločnosti</i>	50
5 DISKUSIA A ODPORÚČANIA	53
5.1 DISKUSIA.....	53
5.2 ODPORÚČANIA.....	56

ZÁVER.....	59
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	63

Zoznam Tabuliek

Tabuľka 1 Udržateľné financovanie ERSTE Group (2019–2024)	30
Tabuľka 2 Emisie CO2 a podiel zelenej elektriny ERSTE Group (2019–2024)	32
Tabuľka 3 Finančné ukazovatele ERSTE Group (2019–2024)	34
Tabuľka 4 Sociálne a riadiace ukazovatele ERSTE Group (2019–2024)	36
Tabuľka 5 Prehľad iniciatív ERSTE Group	38
Tabuľka 6 Celkové AUM a podiel ESG aktív ERSTE Group (2019–2024)	39
Tabuľka 7 Udržateľné financovanie UniCredit Group (2019–2024)	43
Tabuľka 8 Emisie CO2 UniCredit Group (2019–2024)	44
Tabuľka 9 Finančné ukazovatele UniCredit Group (2019–2024)	46
Tabuľka 10 Prehľad iniciatív UniCredit Group	48
Tabuľka 11 Celkové AUM a podiel ESG aktív UniCredit Group (2019–2024)	49

Úvod

Súčasnú globálnu a ekonomickú podmienku čoraz intenzívnejšie vyžadujú od finančných inštitúcií začleňovanie princípov podnikovej etiky a spoločenskej zodpovednosti do ich strategických a operačných procesov. Trend je obzvlášť výrazný v rámci Európskej únie, kde legislatívne rámce, ako smernica o vykazovaní informácií o udržateľnosti, spolu s iniciatívami, ako Európska zelená dohoda, transformujú finančný sektor smerom k udržateľnosti. V podmienkach EÚ sa spoločenská zodpovednosť firiem stáva nielen nástrojom na posilnenie reputácie a konkurencieschopnosti bánk, ale aj významným mechanizmom na podporu trvalo udržateľného rozvoja, ktorý harmonizuje ekonomické, environmentálne a sociálne ciele.

Koncept spoločenskej zodpovednosti firiem, pôvodne chápaný ako dobrovoľný záväzok podnikov presahujúci zákonné povinnosti, sa v priebehu posledných desaťročí vyvinul do podoby systematického rámca, ktorý je pevne zakotvený v regulačných a trhových štruktúrach Európskej únie. Vo finančnom sektore transformácia prináša nové výzvy aj príležitosti, banky sa stávajú nielen správcami kapitálu, ale aj aktérmi, ktorí formujú ekonomickú a environmentálnu budúcnosť prostredníctvom podpory zelených technológií, sociálnej inklúzie a etických riadiacich praktík. Význam spoločenskej zodpovednosti podnikov v korporátnom bankovníctve a investičných portfóliách tak presahuje rámec tradičných finančných ukazovateľov a stáva sa integračnou súčasťou dlhodobej stratégie bánk.

Hlavným cieľom diplomovej práce bolo preskúmať a zhodnotiť vplyv firemnej etiky a spoločenskej zodpovednosti podnikov na finančné služby v podmienkach Európskej únie, so zameraním na korporátne bankovníctvo a štruktúru investičných portfólií. Práca reflektuje narastajúcu potrebu posúdenia vzťahov medzi spoločenskou zodpovednosťou a finančnými aktivitami, pričom sa sústreďuje na identifikáciu faktorov, ktoré prispievajú k efektívnej integrácii princípov do ekonomických činností bánk. V kontexte Európskej únie je výskum obzvlášť relevantný vzhľadom na ambiciózne ciele Európskej zelenej dohody a Agendy 2030, ktoré kladú na finančné inštitúcie požiadavky na transparentnosť, zodpovednosť a podporu nízkouhlíkovej ekonomiky.

Na dosiahnutie uvedeného cieľa práca kombinuje teoretické zhodnotenie s empirickým porovnaním, zameraným na dve významné bankové skupiny – UniCredit Group a ERSTE Group. Inštitúcie boli zvolené z dôvodu ich výrazného pôsobenia v

regiónne strednej a východnej Európy a odlišných prístupov k implementácii spoločenskej zodpovednosti, čo umožňuje komparatívne porovnanie ich stratégií. Údaje boli získané z výročných správ, nefinančných správ a riadených rozhovorov s odborníkmi z korporátneho bankovníctva, pričom na ich spracovanie boli použité metódy kvalitatívneho a kvantitatívneho skúmania. Práca sleduje vývoj udržateľného financovania, environmentálnej efektivity a sociálnych ukazovateľov v období od roku 2019 do 2024. Výsledky skúmania poskytujú nielen prehľad o vplyve spoločenskej zodpovednosti na finančné služby, ale aj odporúčania na zlepšenie implementácie princípov, čím práca prispieva k akademickému diskurzu aj praktickej aplikácii vo finančnom sektore.

1 Súčasný stav riešenej problematiky

1.1 Teoretické východiská spoločenskej zodpovednosti a firemnej etiky

1.1.1 Spoločenská zodpovednosť

Koncept spoločenskej zodpovednosti podnikov (Corporate Social Responsibility, ďalej len CSR) predstavuje multidimenzionálny rámec, ktorého vývoj formovali ekonomické, sociálne a kultúrne faktory (Ziogas & Metaxas, 2021). Priekopník CSR, Bowen (1953), označil podnikateľov za „služobníkov spoločnosti“, čím zdôraznil ich povinnosť zohľadňovať širšie spoločenské záujmy. Prístup sa postupne transformoval z charitatívnych aktivít na strategické začlenenie sociálnych a environmentálnych aspektov do podnikového riadenia. V súčasnosti je CSR chápaná ako dobrovoľný záväzok podnikov minimalizovať dopad svojej činnosti na životné prostredie a spoločnosť, pričom presahuje zákonné požiadavky (Loew et al., 2021).

V podmienkach Európskej únie nadobúda význam CSR v kontexte trvalo udržateľného rozvoja, kde podniky harmonizujú svoje stratégie s očakávaniami zainteresovaných strán – zamestnancov, klientov, investorov, riadiacich orgánov a verejnosti (Habisch, A. et al., 2005). Vývoj CSR v EÚ prešiel od dobrovoľných iniciatív k regulovaným normám, ako sú smernice o nefinančnom vykazovaní – NFRD (European Union, 2014) a smernica o vykazovaní informácií o udržateľnosti – CSRD (European Union, 2022), ktoré zavádzajú povinnosť transparentne vykazovať ESG (environmentálne, sociálne, riadiace) kritériá. Aplikácia CSR však závisí od špecifik každej organizácie, pričom každá spoločnosť formuluje vlastný prístup k spoločenskej zodpovednosti na základe charakteristík svojho odvetvia, organizačnej veľkosti a stanovených strategických cieľov (Zvaríková, 2023).

CSR je integrálne prepojená s trvalo udržateľným rozvojom, ktorý spája ekonomické, sociálne a environmentálne dimenzie. Vo finančnom sektore, vzťah podčiarkuje strategickú úlohu CSR pri formovaní investičných rozhodnutí a podpore cieľov Európskej zelenej dohody a Agendy 2030 pomocou alokácie kapitálu. Teoretické rámce tvoria základ pre zhodnotenie jej vplyvu na korporátne bankovníctvo a štruktúru investičného portfólia v EÚ.

1.1.2 Piliere udržateľnosti

Koncept Triple Bottom Line (ďalej len TBL), formulovaný Elkingtonom (1994), predstavuje prelomový rámec udržateľnosti, ktorý rozšíril hodnotenie podnikov o tri piliere: ekonomickú výkonnosť, environmentálny vplyv a sociálny prínos. Prístup, známy aj ako 3P – people (ľudia), planet (planéta), profit (zisk) – vyzýva organizácie, aby pri posudzovaní úspechu zohľadňovali nielen finančné výsledky, ale aj dopady na životné prostredie a spoločnosť. TBL tak operacionalizuje udržateľnosť a podporuje harmonické prepojenie medzi dimenziami.

Ekonomická výkonnosť zahŕňa tradičné ukazovatele ako zisk a návratnosť investícií (ROI) pre akcionárov. Koncept sa však rozširuje aj o širšie ekonomické prínosy, ako je stimulácia lokálneho hospodárstva a generovanie pridanej hodnoty pre ekonomiku ako celok. Environmentálny pilier kladie dôraz na efektívne hospodárenie so zdrojmi vrátane energie, vody a surovín, a tiež na minimalizáciu negatívnych environmentálnych dopadov, predovšetkým emisií skleníkových plynov. Súvisiace opatrenia umožňujú podnikom posilniť ich environmentálny kapitál a prispievajú k dlhodobej udržateľnosti.

Sociálny rozmer sa zameriava na posudzovanie vplyvu podnikov na zamestnancov, komunitu a spoločnosť ako celok. Prioritný je dôraz na zlepšovanie pracovných podmienok, presadzovanie inklúzie a podporu diverzity. Podniky sa usilujú generovať sociálny kapitál prostredníctvom angažovanosti vo svojich komunitách, spravodlivých obchodných praktík a vytvárania prostredia, ktoré podporuje rovnosť a rešpektovanie základných ľudských práv.

Vo finančnom sektore TBL slúži ako nástroj na hodnotenie investičných projektov a portfólia. Banky posudzujú ekonomickú výnosnosť projektov (napr. výstavby infraštruktúry), ich environmentálnu udržateľnosť (napr. podpora obnoviteľných zdrojov) a sociálne benefity (napr. tvorba pracovných miest). Praktická aplikácia TBL sa opiera o rámec ako GRI (Global Reporting Initiative), ktorý umožňuje transparentné vykazovanie aspektov. V korporátnom bankovníctve TBL podporuje strategické plánovanie smerom k udržateľným investíciám, čo je v súlade s požiadavkami EÚ, ako je Taxonómia EÚ, klasifikujúca ekonomické aktivity podľa ich environmentálneho prínosu. Aplikácia rámca zvyšuje konkurencieschopnosť bánk a ich príspevok k cieľu trvalo udržateľného rozvoja (Savitz, 2013).

1.1.3 Historický vývoj CSR v Európe

Vývoj konceptu spoločenskej zodpovednosti podnikov v Európe sa vyznačuje svojou komplexnosťou a je determinovaný rozmanitými ekonomickými, politickými a kultúrnymi faktormi. Idea, že podniky môžu aktívne prispievať k všeobecnému spoločenskému blahobytu nad rámec ich zákonných povinností, má v európskom regióne historické korene a tradíciu (CSR Europe's National Partner Organisations, 2018).

Prvé náznaky spoločenskej zodpovednosti na území dnešnej Európskej únie datujeme do druhej polovice 19. storočia. Jednalo sa o rozvoj odborov a filantropické aktivity niektorých podnikateľov v Belgicku, boli reakciou na sociálne problémy spojené s rannou industrializáciou (Habisch et al., 2005). Príkladom historickej tradície spoločenskej zodpovednosti na našom území bol podnikateľ Tomáš Baťa, ktorý začiatkom 20. storočia demonštroval jeho inovatívny prístup k podnikaniu, ktorý zahŕňal starostlivosť o zamestnancov, výstavbu dostupného bývania, kvalitné vzdelávanie a zlepšovanie pracovných podmienok. Baťova filozofia presahovala finančné zisky a kládla dôraz na kvalitu života zamestnancov a komún. Svojim prístupom inšpiroval mnoho ďalších firiem v oblasti CSR a položil základy pre moderné koncepty spoločenskej zodpovednosti, ktoré sú relevantné aj dnes (Pravda, 2024).

Vyššie uvedené príklady predstavovali skôr výnimočné než bežné prípady. Vývoj konceptu spoločenskej zodpovednosti podnikov, ako ho poznáme dnes, bol definovaný dlhodobým procesom implementácie, ktorá sa líšila medzi jednotlivými regiónmi. Pre účely jednoduchšieho skúmania je možné rozdeliť členské štáty EÚ na tri časti a to západnú a severnú Európu, južnú Európu a strednú a východnú Európu. Uvedené rozdelenie má svoje opodstatnenie, keďže jednotlivé regióny v minulosti uplatňovali podobný prístup k CSR a zaoberali sa obdobnými problémami a výzvami (Habisch et al., 2005).

Západná a severná Európa, zložená z ekonomicky silných štátov s prosperujúcimi hospodárstvami, disponovala dostatkem zdrojov na podporu a výučbu CSR. V severných štátoch, ako sú Švédsko, Fínsko či Dánsko, zohrávali významnú úlohu kultúrne faktory. Občania aj samotné krajiny zameriavali svoju pozornosť najmä na princípy udržateľnosti a rovnosti, zároveň však medzi hlavné témy patrili ľudské práva a rodová rovnosť. Implementácia CSR v západnej a severnej Európe bola a stále je podporovaná vládou, ktorá ju aktívne začleňuje do legislatívnych rámcov. Naopak, v južnej Európe sa spoločenská zodpovednosť zameriavala predovšetkým na integráciu migrantov, boj proti

chudobe, sociálnu inklúziu a transparentnosť. V strednej a východnej Európe ovplyvnil vývoj CSR prechod od plánovaného hospodárstva ku trhovému systému. Po demokratizácii a liberalizácii trhu začali príslušné štáty vykazovať rastúci záujem o CSR, hoci jeho realizácia bola v porovnaní s ostatnými regiónmi pomalšia. Významné rozdiely pretrvávajú dodnes, napríklad Poľsko aktívne podporuje implementáciu CSR prostredníctvom vládnych iniciatív, zatiaľ čo v Maďarsku je CSR ešte stále v raných fázach a verejnosť má o ňom nízke povedomie. Napriek tomu aj tam rastie záujem o environmentálne otázky (Idowu et al., 2015)

Vyššie uvedené tvrdenia sú podporené štúdiou, ktorá sa zaoberala rozdielmi v spotrebiteľských postojoch k spoločenskej zodpovednosti firiem v Nemecku a Chorvátsku. Štúdia skúmala, či je rozdielne vnímanie danej oblasti spôsobené nižšou pripravenosťou chorvátskych spotrebiteľov, alebo odlišnými prioritami v rámci jednotlivých dimenzií. Výsledky ukázali, že chorvátski spotrebiteľia mali výrazne nižšie vedomosti o CSR aktivitách a nižší záujem o celkovú tému. Kládli väčší dôraz na environmentálne aspekty, zatiaľ čo v Nemecku dominovala dôležitosť sociálnych faktorov. Nemeckí spotrebiteľia preukázali pozitívnejší postoj k udržateľnej spotrebe, vnímali vyššie sociálne normy podporujúce firemnú zodpovednosť a mali väčšiu kontrolu nad zohľadňovaním udržateľných aspektov pri nákupe. Úroveň dôvery v CSR aktivity skúmanej spoločnosti bola v Chorvátsku vyššia než v Nemecku. Zistenia zároveň ukázali, že rozvoj CSR v krajinách východnej Európy má potenciál priniesť odlišné prístupy, ktoré lepšie reflektujú lokálne potreby. Celkovo štúdia poukázala na význam zohľadnenia rozdielnych sociokultúrnych kontextov pri komunikácii CSR a jej implementácii (Tench et al., 2018).

1.1.4 Firemná etika v kontexte CSR

Firemná etika v kontexte spoločenskej zodpovednosti podnikov predstavuje súbor morálnych princípov a hodnôt, ktoré majú usmerňovať rozhodovacie procesy a správanie organizácie. Etické normy presahujú rámec zákonných požiadaviek a zameriavajú sa na zodpovedný prístup k podnikaniu, ktorý reflektuje záujmy, potreby a očakávania všetkých zainteresovaných strán (Habisch et al., 2005).

V praktickej rovine sa firemná etika do spoločnosti implementuje prostredníctvom formálneho dokumentu, známeho ako etický kódex. Etický kódex definuje záväzné pravidlá a normy správania, ktoré sú v súlade s princípmi firemnej etiky. Kým firemná etika predstavuje základnú koncepciu a hodnotový rámec organizácie, etický kódex slúži

ako konkrétny nástroj na operacionalizáciu hodnôt prostredníctvom praktických usmernení a pravidiel implementovaných do každodenných procesov (Remišová, 2015).

Etické princípy tvoria teoretický rámec usmerňujúci organizácie v súlade so spoločenskými hodnotami. Zahŕňajú čestnosť, zodpovednosť, transparentnosť a rešpektujú zainteresované strany. Integrita a čestnosť vyžaduje prísne dodržiavanie etických noriem, eradikáciu korupcie a komunikáciu, čím organizácie posilňujú dôveru zamestnancov, zákazníkov a verejnosti. Zodpovednosť implikuje minimalizáciu predbežných dopadov na životné prostredie spoločnosti pri rešpektovaní legislatívnych predpisov.

Spravodlivosť zabezpečuje rovné príležitosti, férové odmeny a etické obchodné praktiky, pričom organizácie presadzujú ľudské práva, inklúziu a diverzitu, čím vytvárajú bezpečné pracovné prostredie. Transparentnosť, ako základný predpoklad dôvery, núti organizácie zverejňovať informácie o svojich aktivitách a ich vplyvoch, umožňujúc zainteresovaným stranám informované posúdenie. Orientácia na trvalo udržateľný rozvoj zahŕňa udržateľné postupy, ako znižovanie emisií, efektívneho využívania zdrojov a ochrany biodiverzity, podporované environmentálnymi inováciami.

Rešpekt voči zainteresovaným stranám je realizovaný prostredníctvom aktívneho zapojenia do lokálnych komunít, podpory regionálne orientovaných iniciatív a spolupráce s miestnymi inštitúciami, pričom podniky adresujú špecifické potreby obyvateľstva. Vo vzťahu k spoločnosti zabezpečujú vysokokvalitné produkty, transparentnosť v poskytovaní informácií a efektívne riešenie podnetov, čím naplňajú očakávania a budujú dôveru u zainteresovaných subjektov. Prístup odráža ich záväzok voči sociálnym a ekonomickým aspektom zodpovedného podnikania.. Firemná etika je integrálnou súčasťou CSR, pričom jej princípy sú zakotvené v strategickom riadení i operatívnych procesoch. Organizácie uplatňujúce zásady CSR prispievajú k spravodlivejšej a udržateľnejšej spoločnosti (Remišová, 2011).

1.2 Korporátne bankovníctvo a CSR

Korporátne bankovníctvo a koncept spoločenskej zodpovednosti podnikov predstavujú dve oblasti, ktoré sa v súčasnosti čoraz intenzívnejšie prelínajú. Banky poskytujúce služby v oblasti korporátneho bankovníctva si stále viac uvedomujú svoju zásadnú úlohu pri podpore trvalo udržateľného rozvoja, pričom aktívne integrujú princípy CSR do svojich strategických a operatívnych činností. V tomto kontexte CSR zahŕňa rôznorodé iniciatívy, ktoré sa nielenže orientujú na interné procesy banky, ale zároveň sa sústreďujú na budovanie a zlepšovanie vzťahov s klientmi, podporu komúnít a ochranu životného prostredia. Banky prispievajú k napĺňaniu cieľov trvalej udržateľnosti a súčasne posilňujú svoju spoločenskú zodpovednosť, ktorá odráža ich významnú pozíciu vo finančnom sektore (Loew et al., 2021).

1.2.1 Charakteristika korporátneho bankovníctva

Korporátne bankovníctvo predstavuje špecializovaný segment finančných služieb zameraný na poskytovanie komplexných riešení pre veľké podniky, korporácie a inštitúcie. Zahŕňa široké spektrum produktov, ako sú úvery, správa hotovosti, štruktúrované financovanie, obchodné financovanie, riadenie rizík a poradenstvo pri fúziách a akvizíciách. Na rozdiel od retailového bankovníctva, orientovaného na jednotlivcov, sa korporátne bankovníctvo sústreďuje na podporu strategického rozvoja veľkých subjektov, čím prispieva k technologickému pokroku a hospodárskemu rastu.

Hlavnou charakteristikou korporátneho bankovníctva je individualizovaný prístup, ktorý prispôsobuje finančné služby špecifickým požiadavkám klientov, podporuje ich expanziu na nové trhy a optimalizuje pracovný kapitál. Taktiež financuje investičné projekty a poskytuje riešenia pre potrebné ekonomické výzvy, čím je stabilita podnikov.

Významným aspektom korporátneho bankovníctva je jeho integrácia moderných technológií, ako sú digitálne platformy, blockchain a umelá inteligencia. Vyspelé technológie zvyšujú efektivitu procesov a umožňujú firmám pružne reagovať na dynamické zmeny trhu. Prostredníctvom individuálneho prístupu a technologických inovácií tak korporátne bankovníctvo podporuje nielen strategické smerovanie podnikov, ale prispieva aj k širšiemu ekonomickému rozvoju (Choudhry, 2012). Na Slovensku sú služby korporátneho bankovníctva poskytované prevažne univerzálnymi komerčnými bankami, ktoré spájajú ponuku pre retailových a korporátnych klientov do jedného systému.

1.2.2 Vplyv CSR na stratégie korporátneho bankovníctva

Spoločenská zodpovednosť podnikov (CSR) v korporátnom bankovníctve zahŕňa integráciu environmentálnych, sociálnych a správnych (ESG) faktorov do strategických rozhodovacích procesov. Korporátne bankovníctvo, zamerané na poskytovanie finančných služieb veľkým podnikom, ako sú úvery, správa hotovosti a obchodné financovanie, čoraz viac uznáva CSR ako strategický nástroj na zlepšenie finančnej výkonnosti a udržateľnosti (Attah et al., 2024).

Výskumy potvrdzujú pozitívny vplyv CSR na výkonnosť bánk. Štúdia od Djalilov et al. (2015) analyzovala 254 bánk v 16 tranzitívnych ekonomikách a zistila, že CSR pozitívne ovplyvňuje ukazovatele ako návratnosť aktív (ROA) a návratnosť vlastného kapitálu (ROE) v stabilných (2002–2005) aj turbulentných obdobiach (2008–2012). Podobne Shabir et al. (2024) potvrdili pozitívny vplyv CSR na výkonnosť bánk v rozvíjajúcich sa trhoch, čo naznačuje, že CSR je strategickou prioritou. Naopak, štúdia o britských bankách (Alshater et al., 2024) naznačila negatívnu koreláciu medzi ESG skóre a krátkodobými finančnými výnosmi, no zdôraznila potenciálne dlhodobé prínosy, čo poukazuje na komplexnosť vplyvu CSR.

Strategické oblasti ovplyvnené CSR

- *Kreditné a investičné politiky*- Banky začleňujú ESG kritériá do hodnotenia úverových rizík, aby identifikovali potenciálne environmentálne alebo sociálne riziká dlžníkov. Napríklad zohľadnenie uhlíkovej stopy podniku môže znížiť riziko nespĺcania úverov spôsobené regulačnými sankciami. Prístup zlepšuje kvalitu úverového portfólia a podporuje ciele udržateľného rozvoja.
- *Inovácie finančných produktov*- Narastajúci dopyt po udržateľných finančných produktoch vedie k vývoju nástrojov, ako sú zelené dlhopisy alebo úvery viazané na ESG ciele. Produkty nielenže uspokojujú potreby klientov, ale aj pomáhajú bankám splniť regulačné požiadavky, ako je Nariadenie EÚ o zverejňovaní informácií o udržateľnom financovaní (SFDR).
- *Riadenie vzťahov so zainteresovanými stranami*- CSR iniciatívy, ako sú investície do komunitných projektov, posilňujú dôveru a lojalitu u klientov, zamestnancov a regulátorov. V korporátnom bankovníctve, kde sú dlhodobé vzťahy s veľkými podnikmi kľúčové, zosúladowanie s CSR cieľmi klientov môže viesť k silnejším obchodným väzbám a novým príležitostiam.

- *Riadenie rizik*- CSR umožňuje bankám identifikovať a zmierniť nefinančné riziká, ako sú reputačné škody alebo prevádzkové prerušenia spôsobené environmentálnymi či sociálnymi problémami. Proaktívne CSR stratégie môžu znížiť pravdepodobnosť regulačných pokút alebo straty dôvery verejnosti.

1.2.3 *Výzvy a prekážky pri implementácii CSR v korporátnom bankovníctve*

Implementácia princípov spoločenskej zodpovednosti podnikov v korporátnom bankovníctve čelí viacerým výzvam a limitáciám, ktoré môžu ohrozovať ich efektívnu realizáciu. Jedným z hlavných problémov pri zavádzaní ESG kritérií je nedostatočné plánovanie rozpočtu na príslušné iniciatívy. Neorganizované finančné rámce obmedzujú ich rozvoj a absencia stratégie vedie k neefektívnemu alokovaniu zdrojov. Transformácia zaužívaných firemných modelov si vyžaduje zásadnú zmenu manažérskych postupov, čo brzdí rozhodovacie procesy a redukuje operačnú efektívnosť.

Nedostatočné znalosti o postupoch zavádzania spoločenskej zodpovednosti taktiež predstavujú prekážku úspešnej implementácie. Komplexnosť procesov, ako je zber a analýza údajov o environmentálnych a sociálnych vplyvoch, vyžaduje vysokú mieru špecializácie. Navyše, náklady spojené s finančnými a ľudskými zdrojmi, spolu s odlišnosťami v regulačných požiadavkách, výrazne komplikujú štandardizovaný prístup k ESG stratégiám (Hahn & Scheermesser, 2021).

Napriek výzvam je integrácia CSR do korporátneho bankovníctva nevyhnutná pre dlhodobú konkurencieschopnosť a udržateľnosť finančných inštitúcií. Podpora poradenských spoločností, lepšie špecifikovanie európskej legislatívy a stanovenie jasných rámcov môžu výrazne pomôcť efektívnej implementácii. Spomenuté kroky zároveň zjednodušujú orientáciu v oblasti a zabezpečujú trvalo udržateľnú prax v korporátnom bankovníctve. Integrácia stratégií nielenže pomáha zmiernovať podnikateľské riziká, ale zároveň zabezpečuje dlhodobú stabilitu a reputáciu finančných inštitúcií (Amel-Zadeh&Serafeim, 2018).

1.3 Postavenie EÚ a iniciatívy v oblasti CSR a udržateľnosti

Koncept spoločenskej zodpovednosti podnikov v Európskej únii prešiel vývojom od dobrovoľných iniciatív k legislatívne zakotvenému rámcu, ktorý podporuje udržateľnosť a transparentnosť v rámci členských štátov. Vývoj reflektuje ekonomické a environmentálne priority EÚ a zdôrazňuje význam spolupráce a inovácií. Jeho počiatky sa datujú do 90. rokov 20. storočia, keď sa zodpovedné podnikanie začalo považovať za nástroj na podporu hospodárskeho rozvoja a sociálnej inklúzie, najmä prostredníctvom zlepšenia pracovných podmienok a komunitných aktivít.

Progres regulačných rámcov nastal začiatkom 21. storočia vydaním Zelenej knihy o CSR (2001), ktorá vytvorila platformu pre spoluprácu medzi podnikmi, občianskou spoločnosťou a vládami. Aktualizovaná stratégia Európskej únie z roku 2011 definovala CSR ako „zodpovednosť podnikov za ich dopady na spoločnosť“, pričom zdôraznila jej začlenenie do podnikových stratégií a hodnotenia environmentálnych aspektov. Smernica o nefinančnom vykazovaní - NFRD (European Union, 2014) zaviedla povinnosť veľkých podnikov zverejňovať informácie o environmentálnych, sociálnych a riadiacich záležitostiach, čím sa implementácia CSR stala jednotnejšou a štandardizovanou (Tench et al., 2018).

Od roku 2020 EÚ upevnila záväzky prijatím Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), ktorá rozšírila požiadavky na transparentnosť a prechod k udržateľnému podnikaniu. Opatrenia sú zosúladené s Európskou zelenou dohodou, zameranou na dosiahnutie klimatickej neutrality do roku 2050 a oddelenie hospodárskeho rastu od spotreby zdrojov. Zavedenie štandardov pre vykazovanie udržateľnosti, vyvinutých s technickou podporou Európskej poradnej skupiny pre finančné výkazníctvo (EFRAG), zlepšuje porovnateľnosť v oblasti financií. EÚ zdôrazňuje dôležitosť podpory zeleného financovania, ktoré podnikom otvára možnosti získania kapitálu na environmentálne projekty a iniciatívy podporujúce udržateľný rozvoj. Zvýšená úroveň transparentnosti prostredníctvom zdokonalených mechanizmov na vykazovanie nefinančných informácií umožňuje komplexné hodnotenie environmentálnych, sociálnych a riadiacich dimenzií podnikania (European Union, 2022)

Prijaté opatrenia a iniciatívy odrážajú záväzok EÚ k napĺňaniu cieľov udržateľnosti a podpore spoločenskej zodpovednosti podnikov ako strategického nástroja na vyvažovanie ekonomických a environmentálnych záujmov v jednotnom európskom hospodárskom priestore.

1.3.1 Transformácia EÚ k udržateľnosti

Európska únia vedie globálne úsilie o udržateľný rozvoj a transformáciu hospodárstva na moderné, efektívne a environmentálne zodpovedné. Hlavným cieľom je dosiahnutie klimatickej neutrality do roku 2050, ako stanovuje Európska zelená dohoda, ktorá zdôrazňuje oddelenie hospodárskeho rastu od nadmerného využívania prírodných zdrojov. Cirkulárna ekonomika je základom tejto stratégie, zameraná na minimalizáciu odpadu, maximalizáciu recyklovateľnosti a efektívne využívanie zdrojov. EÚ podporuje výrobu s dlhou životnosťou produktov, opätovné použitie materiálov a inovatívne recyklačné technológie, čím znižuje environmentálnu záťaž. Napríklad, stratégie zahŕňajú predĺženie životného cyklu výrobkov cez opravy a znovuvyužitie, ako aj vývoj materiálov, ktoré sú plne recyklovateľné. Tieto kroky nielen šetria zdroje, ale aj znižujú emisie skleníkových plynov, podporujú energetickú efektívnosť a rozvoj obnoviteľných zdrojov energie, čím podniky znižujú svoju uhlíkovú stopu (European Commission, 2020).

Agenda 2030, prijatá OSN v roku 2015, je globálnym plánom pre udržateľný rozvoj a tvorí jadro politiky EÚ. Obsahuje 17 cieľov udržateľného rozvoja a 169 čiastkových cieľov, ktoré pokrývajú sociálne, environmentálne a ekonomické výzvy. Medzi hlavné priority patrí odstránenie chudoby a hladu, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a vzdelania, podpora rodovej rovnosti, prístup k čistej vode a energii, ako aj budovanie udržateľných miest a infraštruktúry. Ďalšími oblasťami sú zmiernenie klimatických zmien, ochrana biodiverzity, morských a suchozemských ekosystémov, podpora dôstojných pracovných podmienok a ekonomického rastu, redukcia nerovností a posilnenie medzinárodnej spolupráce (Loew et al., 2021). EÚ ciele implementuje presmerovaním verejného a súkromného kapitálu na udržateľné investície, čím podporuje projekty s environmentálnym a sociálnym prínosom (Európsky dvor audítorov, 2021). Napríklad, investície do zelených technológií a udržateľných miest posilňujú odolnosť voči klimatickým zmenám a zlepšujú kvalitu života.

Cirkulárna ekonomika a Agenda 2030 sa prelínajú v podpore inovácií a dekarbonizácie. EÚ kladie dôraz na vývoj nových podnikových modelov, ako sú zdieľané ekonomiky alebo služby založené na prenájme namiesto vlastníctva, čo znižuje potrebu nových zdrojov (European Commission, 2021). Podniky, ktoré integrujú tieto princípy, získavajú výhody, ako nižšie prevádzkové náklady a lepší prístup k financiám, hoci čelia výzvam, ako sú vysoké počiatočné náklady, nedostatok odborníkov či komplikácie pri meraní environmentálnych dopadov (Gallego-Sosa et al., 2021). Napriek tomu audity

udržateľnosti zvyšujú zodpovednosť a posilňujú ekonomickú stabilitu podnikov na regionálnej i globálnej úrovni. Opatrenia podporujú odolnosť voči ekonomickým poklesom, zlepšujú prevádzkovú efektívnosť a otvárajú priestor pre inovatívne prístupy k udržateľnému rozvoju.

1.3.2 Právne predpisy EÚ v oblasti CSR

Právne predpisy Európskej únie významne ovplyvňujú sektor finančných služieb, pričom ich primárnym cieľom je harmonizácia legislatívnych rámcov, zvýšenie úrovne transparentnosti a zabezpečenie stability finančného systému. Legislatívne regulácie kladú dôraz na ochranu záujmov investorov, podporu dlhodobu udržateľného ekonomického rastu a efektívnu prevenciu systémových rizík, ktoré by mohli narušiť stabilitu finančných trhov.

Smernica CSRD

Európska únia prijala Smernicu o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov EÚ 2022/2464 (CSRD) ako nástroj na zvýšenie transparentnosti a podporu udržateľnosti. Smernica, schválená v roku 2022, nadväzuje na Smernicu o nefinančnom vykazovaní (NFRD) a zaväzuje veľké a kótované podniky zverejňovať údaje o sociálnych a environmentálnych dopadoch ich činností. Cieľom je umožniť lepšie porozumenie udržateľnej výkonnosti podnikov, čím sa podporujú ciele Európskej zelenej dohody, ako klimatická neutralita do roku 2050.

CSRD zavádza prísnejšie štandardy vykazovania udržateľnosti prostredníctvom ESRS, vypracovaných Európskou skupinou pre finančné hlásenie (EFRAG). Zamiera sa na dopady podnikania na spoločnosť, životné prostredie a vzájomný vplyv udržateľných faktorov na podniky. Pôvodne mali pravidlá platiť od roku 2024, s prvými správami očakávanými v roku 2025 (European Union, 2022).

Vo februári roku 2025 Európska komisia navrhla úpravy na zmiernenie záťaže pre malé a stredné podniky, pričom povinnosť vykazovania sa vzťahuje len na firmy s viac ako 1 000 zamestnancami a splnenými finančnými kritériami. Menšie podniky sú vyňaté, pričom odklad požiadaviek o dva roky má znížiť náklady na roky 2025 a 2026 a zároveň zvýšiť konkurencieschopnosť. Navrhnuté úpravy nie sú schválené (European Commission, 2025).

Taxonómia EÚ

Európska taxonómia predstavuje klasifikačný systém na určenie environmentálne udržateľných hospodárskych činností. Bola prijatá v roku 2020 ako Nariadenie EÚ 2020/852, podporuje ciele ako uhlíková neutralita do roku 2050. Slúži investorom, firmám a regulátorom na identifikáciu „zelených“ investícií a presmerovanie kapitálu do udržateľných projektov.

Taxonómia posudzuje činnosti na základe šiestich environmentálnych cieľov: zmierňovanie klimatických zmien, adaptácia na klimatické zmeny, efektívne využívanie vody, obehové hospodárstvo, prevencia znečisťovania a ochrana biodiverzity. Aktivita je považovaná za udržateľnú, ak prispieva k jednému cieľu, neohrozuje ostatné a zodpovedá technickým požiadavkám.

Systematicky zahŕňa oblasti ako energetika, doprava, priemysel a poľnohospodárstvo. Od roku 2022 majú firmy a finančné inštitúcie povinnosť zverejňovať, do akej miery ich aktivity zodpovedajú taxonómii, čím sa podporuje transparentnosť. Napriek významu pre Zelenú dohodu EÚ čelí kritike pre komplexnosť a debaty o technológiách, ako jadrová energia a plyn. Taxonómia sa naďalej rozvíja, s plánmi na zahrnutie sociálnych kritérií, pričom podnikom prináša nové výzvy adaptácie (EuropeanUnion, 2020).

Nariadenie SFDR

Nariadenie SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation), oficiálne označené ako Nariadenie EÚ 2019/2088, schválené v roku 2019 s účinnosťou od 2021, má za cieľ zvýšiť transparentnosť v oblasti udržateľných investícií a eliminovať greenwashing vo finančnom sektore. Ukladá povinnosť finančným subjektom, ako sú správcovia fondov, poisťovne a banky, zverejňovať, akým spôsobom integrujú environmentálne, sociálne a riadiace faktory do investičných rozhodnutí.

Nariadenie kategorizuje finančné produkty do troch skupín: produkty bez ESG cieľov, produkty propagujúce ESG charakteristiky a produkty s udržateľnými cieľmi. Poskytovatelia finančných služieb sú povinní zverejňovať informácie o rizikách udržateľnosti, negatívnych vplyvoch na ESG faktory a o dosahovaní udržateľných cieľov v predzmluvných dokumentoch, na svojich webových stránkach a v pravidelných správach.

SFDR je nástrojom v rámci Zelenej dohody EÚ a úzko spolupracuje s Taxonómiou EÚ, ktorá definuje environmentálne udržateľné aktivity. Napriek tomu čelí výhradám pre zložitosť a vysoké administratívne náklady. Technické štandardy, zavedené od roku 2023, spresňujú požiadavky a pomáhajú finančnému sektoru lepšie komunikovať udržateľnosť, čím ovplyvňujú investičné stratégie a podporujú environmentálne zodpovedné rozhodovanie (EuropeanUnion, 2019).

Smernica CSDDD

Smernica EÚ o náležitej starostlivosti v oblasti udržateľnosti podnikov (Corporate Sustainability DueDiligence Directive), prijatá v roku 2024 ako Smernica EÚ 2024/1760, predstavuje právny rámec zameraný na identifikáciu, prevenciu a zmiernenie negatívnych vplyvov podnikových aktivít na ľudské práva a životné prostredie. Ide o významnú súčasť Zelenej dohody EÚ.

Smernica sa vzťahuje na veľké podniky v EÚ s viac ako 1 000 zamestnancami a obratom presahujúcim 450 miliónov eur, ako aj na vybrané mimoeurópske spoločnosti pôsobiace v EÚ. Rozsah pôsobnosti zahŕňa celý hodnotový reťazec, vrátane dodávateľov a obchodných partnerov. Firmy sú povinné zaviesť procesy náležitej starostlivosti, sledovať riziká ako znečistenie, odlesňovanie či porušovanie pracovných práv a pravidelne poskytovať správy o prijatých opatreniach.

CSDDD podporuje zodpovednosť a transparentnosť, pričom chráni komunitu a životné prostredie. Implementácia bude prebiehať postupne od roku 2027. Smernica však čelí výhradám pre administratívnu záťaž, najmä pre menšie firmy v dodávateľských reťazcoch. V spolupráci s CSRD a SFDR posilňuje medzinárodné štandardy udržateľnosti (EuropeanUnion, 2024).

1.3.3 Vykazovanie podľa smerníc EÚ

Vykazovanie podľa aktuálnych smerníc Európskej únie je regulované Smernicou CSRD, nadobudla účinnosť od finančného roka 2024. Požaduje podrobné zverejňovanie ESG faktorov, na účely zvýšenia transparentnosti a porovnateľnosti údajov pre investorov, spotrebiteľov a verejnosť.

Povinnosť vykazovať sa vzťahuje na veľké podniky, ktoré presahujú aspoň dve z troch kritérií: celková suma súvahy nad 20 mil. EUR, čistý obrat nad 40 mil. EUR alebo viac ako 250 zamestnancov. Všetky kótované podniky na regulovaných trhoch EÚ, okrem

mikro podnikov, musia taktiež podávať správy. Mikro podniky sú definované ako tie, ktoré nepresahujú aspoň dva z nasledujúcich ukazovateľov: súvaha do 350 tis. EUR, obrat do 700 tis. EUR, zamestnanci do 10. Podniky z tretích krajín s čistým obratom v EÚ nad 150 mil. EUR a s pobočkou alebo dcérskou spoločnosťou v EÚ sú rovnako povinné správy podávať. Kótované malé a stredné podniky (MSP) začínajú vykazovať od roku 2026, s možnosťou odkladu do roku 2028, pričom malé podniky majú súvahu do 4 mil. EUR, obrat do 8 mil. EUR a do 50 zamestnancov, a stredné podniky súvahu do 20 mil. EUR, obrat do 40 mil. EUR a do 250 zamestnancov.

Naopak, mikro podniky a nekótované MSP, ktoré nespĺňajú kritériá veľkých podnikov, sú od vykazovania oslobodené. Podniky z tretích krajín bez stanoveného obratu alebo prítomnosti v EÚ a dcérske spoločnosti zahrnuté v konsolidovanej správe materskej spoločnosti, ktorá spĺňa požiadavky CSRD, nemusia podávať individuálne správy. Správy musia obsahovať informácie o udržateľnosti podľa Európskych štandardov pre udržateľné vykazovanie (ďalej len ESRS), prijaté 31. júla 2023. Tieto zahŕňajú obchodný model a stratégiu udržateľnosti, časovo ohraničené ciele, ako zníženie emisií skleníkových plynov do rokov 2030 a 2050 v súlade s Parížskou dohodou, úlohu predstavenstva a manažmentu, procesy due diligence, vplyvy na hodnotový reťazec, opatrenia na prevenciu alebo zmiernenie vplyvov, riziká súvisiace s udržateľnosťou a kvantitatívne aj kvalitatívne ukazovatele, ako emisie Scope 1, 2 a 3. Dôležitým princípom je dvojitá materialita, ktorá zohľadňuje vplyv udržateľných otázok na podnik a vplyv podniku na udržateľnosť. Správa je súčasťou správy vedenia a musí byť v digitálnom formáte podľa Delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/815.

Proces vykazovania začína určením, či podnik podlieha CSRD na základe veľkosti, kótovania alebo aktivity v EÚ. Nasleduje zber kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov o ESG faktoroch, vrátane údajov z hodnotového reťazca. Podnik posudzuje dvojitú materialitu, aby identifikoval relevantné témy, a údaje integruje do správy vedenia v súlade s ESRS. Nezávislý audítor poskytuje obmedzené uistenie od roku 2024, s prechodom na primerané uistenie do roku 2028. Správa sa predkladá národným orgánom, ako je obchodný register, podľa národných predpisov spolu s ročnou účtovnou závierkou a zverejňuje sa pre zainteresované strany. Vykazovanie je ročné, zvyčajne 4–6 mesiacov po skončení finančného roka, napríklad správy za rok 2024 musia byť podané do apríla–júna 2025. Veľké verejné podniky s viac ako 500 zamestnancami podávajú správy v roku 2025,

ostatné veľké podniky od roku 2025 (správy v 2026), a kótované MSP od roku 2026 (správy v 2027, s odkladom do 2028).

Európska poradná skupina pre finančné vykazovanie (EFRAG) vyvíja ESRS a poskytuje usmernenia. Audítori alebo oprávnené subjekty vykonávajú uistenie podľa národných štandardov. V februári 2025 Európska komisia navrhla zjednodušenie CSRD, ktoré by obmedzilo povinnosť na podniky s viac ako 1000 zamestnancami, no tento návrh ešte nie je právne záväzný (Brightest, 2024; European Commission, 2025; European Commission, 2024; IBM, 2024; PwC, 2024).

2 Cieľ práce

Hlavným cieľom diplomovej práce bolo preskúmať a zhodnotiť vplyv firemnej etiky a spoločenskej zodpovednosti podnikov na finančné služby v podmienkach Európskej únie, so zameraním na korporátne bankovníctvo a štruktúru investičných portfólií. Práca sa sústredila na kvantifikáciu a kvalitatívne posúdenie, ako CSR politiky ovplyvňujú alokáciu kapitálu, ekonomickú výkonnosť a environmentálnu efektivitu bánk, čím prispievajú k napĺňaniu cieľov Európskej zelenej dohody a Agendy 2030. Výskum reflektuje narastajúcu potrebu pochopiť ekonomické prínosy a bariéry integrácie CSR do finančného sektora v dynamickom regulačnom a trhovom prostredí EÚ.

Na naplnenie hlavného cieľa boli definované dva vzájomne prepojené čiastkové ciele a Výskumná otázka. Prvým bolo uskutočnenie komparatívneho porovnania stratégií dvoch významných bankových skupín pôsobiacich v regióne strednej a východnej Európy, konkrétne UniCredit Group a ERSTE Group, so zameraním na ich prístupy k CSR v období od roku 2019 do roku 2024. Porovnanie sa opieralo o dôkladné preskúmanie výročných správ, správ o udržateľnosti a riadených rozhovorov s odborníkmi, aby bolo možné komplexne posúdiť ekonomické dopady, ako sú ziskovosť a kapitálová efektivita, spolu s environmentálnymi prínosmi vyplývajúcimi z ich CSR politik. Osobitná pozornosť bola venovaná úlohe udržateľného financovania a štruktúre investičných portfólií, ktoré odrážajú záväzky bánk k dlhodobej udržateľnosti.

Druhým čiastkovým cieľom bolo na základe získaných empirických zistení vypracovať konkrétne odporúčania zamerané na optimalizáciu implementácie CSR vo finančnom sektore. Konkrétne návrhy zahŕňajú ekonomicky efektívne opatrenia, ktoré môžu banky priamo aplikovať, ako aj návrhy na legislatívne úpravy na úrovni Európskej únie. Navrhnuté úpravy majú za cieľ posilniť prepojenie CSR s princípmi trvalo udržateľného rozvoja, čím by prispeli k vyššej ekonomickej a environmentálnej efektivite bankových inštitúcií a podporili ich dlhodobú konkurencieschopnosť.

Pre účely diplomovej práce bola formulovaná výskumná otázka: Ako ovplyvňuje rozsah implementácie CSR v európskom bankovom sektore finančný výkon bánk, vyjadrený návratnosťou hmotného vlastného kapitálu (RoTE), a environmentálny výkon, meraný znížením emisií CO₂?

3 Metodika práce

Metodický prístup bol navrhnutý tak, aby zabezpečil robustné a spoľahlivé zistenia, ktoré reflektujú hlavný cieľ práce, čiastkové ciele a odpovedá na výskumnú otázku. Výskum kombinoval teoretické preskúmanie s empirickým zhodnotením, čím poskytuje komplexný pohľad na implementáciu CSR v praxi a jasné odpovede na stanovené ciele a výskumnú otázku.

Primárne a sekundárne zdroje údajov slúžili na dosiahnutie cieľov, zber údajov prebiehal vo viacerých fázach. Prvotne sme využili sekundárne zdroje, ktoré zahŕňali výročné správy a správy o udržateľnosti UniCredit Group a ERSTE Group v rokoch 2019–2024. Spomenuté dokumenty poskytli kvantitatívne údaje o udržateľnom financovaní, emisiách CO₂, sociálnych ukazovateľoch, ekonomickej výkonnosti a štruktúry investičných portfólií.

Zozbieranie primárnych údajov bolo realizované prostredníctvom dvoch riadených rozhovorov s odborníkmi z dcérskych spoločností UniCredit Group a ERSTE Group, ktoré priniesli kvalitatívne informácie o strategických iniciatívach a praktickej implementácii CSR v korporátnom bankovníctve. Riadené rozhovory prebiehali na základe vopred pripravených otázok, ktoré sa zameriavali na pochopenie strategických rozhodnutí súvisiacich so spoločenskou zodpovednosťou, výziev spojených s implementáciou stratégií a ich praktického dopadu na financovanie a štruktúru portfólií. Rozhovory nám umožnili získať unikátny pohľad na reálnu implementáciu CSR z perspektívy praktikov.

Systematické rozdelenie a kategorizácia dát podľa tematických oblastí nám zabezpečila konzistentnosť a relevantnosť s ohľadom na ciele práce. Kvantitatívne údaje z výročných správ a správ o udržateľnosti slúžili na porovnanie a zhodnotenie trendov a väzieb medzi CSR politikami a ekonomickými výsledkami inštitúcií. Kvalitatívne údaje z rozhovorov prešli tematickým porovnaním, ktoré umožnilo identifikovať hlavné zistenia a porovnať ich s poznatkami z literatúry.

Metodika využívala komparatívny prístup na porovnanie UniCredit Group a ERSTE Group, čím odhalila rozdiely v ich globálnom a regionálnom zameraní CSR. Uvedený prístup napomáha identifikácii ekonomických prínosov a prekážok, pričom práca prispieva k hlbšiemu pochopeniu jej významu vo finančnom sektore EÚ.

4 Výsledky práce

4.1 ERSTE Group

ERSTE Group patrí medzi významné finančné inštitúcie v regióne strednej a východnej Európy (CEE). Spoločnosť pôsobí v Rakúsku, Slovensku, Českej republike, Maďarsku, Rumunsku, Chorvátsku a Srbsku, pričom jej sídlo vo Viedni riadi aktivity pre približne 16,6 milióna klientov a zamestnáva okolo 46 200 ľudí. Predmetný rozsah zabezpečuje jej dominantné postavenie v oblasti retailového a korporátneho bankovníctva.

ERSTE Group, založená v roku 1819 ako prvá rakúska sporiteľňa, kombinuje historické hodnoty rovnosti a dôvery s moderným prístupom k udržateľnosti a sociálnej zodpovednosti. Skupina systematicky zahŕňa environmentálne, sociálne a riadiace ciele do svojej činnosti, pričom podporuje udržateľné financovanie a iniciatívy zamerané na nízkouhlíkovú ekonomiku v súlade s Parížskou dohodou a cieľmi OSN.

Pre oblasť výskumu udržateľnosti je ERSTE Group atraktívna vďaka dlhej tradícii sociálneho bankovníctva, významnému podielu na slovenskom trhu a oceneniam v oblasti ESG, ako je zaradenie do indexu FTSE4Good. Uvedené charakteristiky z nej robia relevantný subjekt pre zhodnotenie vplyvu udržateľnosti na finančné inštitúcie v regióne EÚ (ERSTE Group, 2019a, 2020a, 2021a, 2022a, 2023a, 2024a).

4.1.1 Zhodnotenie integrácie CSR–ERSTE Group (2019–2024)

Zhodnotenie sleduje vývoj ukazovateľov spoločenskej zodpovednosti bankovej skupiny ERSTE Group v období rokov 2019 až 2024. Skúma kvantitatívne údaje o udržateľnom financovaní, emisiách CO₂, podiele zelenej elektriny, finančných ukazovateľoch, rodovej diverzite, vzdelávaní zamestnancov a iniciatívach v oblasti sociálneho bankovníctva, doplnené kvalitatívnym hodnotením kľúčových projektov a stratégií. Cieľom bolo posúdiť, ako banka začleňuje udržateľnosť do svojich aktivít a aký vplyv má proces začleňovania na jej ekonomickú výkonnosť a reputáciu. Porovnanie vychádza z konsolidovaných údajov skupiny.

Vývoj udržateľného financovania

Udržateľné financovanie predstavuje hlavný pilier stratégie spoločenskej zodpovednosti skupiny ERSTE Group, zahŕňajúc korporátne úvery na environmentálne projekty a zdroje pre sociálne bankovníctvo. Dynamika udržateľného financovania v období 2019 – 2024 je znázornená v Tabuľke 1. Sociálne bankovníctvo podporuje sociálne

a ekonomicky znevýhodnené skupiny, vrátane startupov, malých podnikov, neziskových organizácií a jednotlivcov s finančnými ťažkosťami. Aktivity zahŕňajú poskytovanie úverov, finančné poradenstvo a vzdelávacie programy zamerané na posilnenie finančnej inklúzie a udržateľného rozvoja, najmä v regióne CEE (ERSTE Group, 2019a, 2020a, 2021a, 2022a, 2023a, 2024a).

Tabuľka 1 Udržateľné financovanie ERSTE Group (2019–2024)

Rok	Environmentálne korporátne financovanie nové (mld. EUR)	Sociálne bankovníctvo kumulatívne (mld. EUR)	Sociálne bankovníctvo nové (mld. EUR)
2019	-	-	-
2020	-	0,38	-
2021	-	0,42	0,04
2022	2,17	0,48	0,07
2023	2,10	0,59	0,10
2024	3,51	0,68	0,09

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa ERSTE Group (2019a, 2019b, 2020a, 2020b, 2021a, 2021b, 2022a, 2022b, 2023a, 2023b, 2024a, 2024b)

Korporátne financovanie zamerané na environmentálne projekty bolo v rámci ERSTE Group systematicky kvantifikované od roku 2022, kedy dosiahlo objem 2,17 mld. eur. Najväčší podiel, 1,37 mld. eur (63,1 %), smeroval do sektora stavebníctva a nehnuteľností, nasledovaného obnoviteľnými zdrojmi energie s 0,43 mld. eur (19,8 %), dopravou s 0,26 mld. eur (12,0 %) a ostatnými sektormi s 0,11 mld. eur (5,1 %). V roku 2023 objem financovania klesol na 2,10 mld. eur, čo predstavuje medziročný pokles o 3,5 %, pravdepodobne v dôsledku zvýšenia základných úrokových sadzieb ECB o 2,5 percentuálneho bodu a oslabenia investičnej aktivity v regióne strednej a východnej Európy, najmä v oblasti stavebníctva. V roku 2024 sa objem zvýšil na 3,51 mld. eur, čo znamená medziročný nárast o 67,7 %, odrážajúci oživenie investícií do udržateľných projektov v kontexte uvoľňovania monetárnej politiky.

Sociálne bankovníctvo vykazovalo stabilný rast, odrážajúci strategický záväzok ERSTE Group k finančnej inklúzii. Kumulatívne financovanie v sociálnej oblasti vzrástlo z 0,38 mld. eur v roku 2020 na 0,59 mld. eur v roku 2023, čo predstavuje nárast o 55,3 %. Nové ročné financovanie dosiahlo 37 mil. eur v roku 2021, 67 mil. eur v roku 2022, 101

mil. eur v roku 2023 a 97,7 mil. eur v roku 2024, s priemernou ročnou prírastkovou hodnotou 68,23 mil. eur. Na základe lineárnej extrapolácie pri predpoklade stabilných makroekonomických podmienok sa odhaduje, že strategický cieľ kumulatívneho financovania vo výške 1 miliardy eur stanovený na rok 2030 bude dosiahnutý v roku 2028.

Z ekonomického hľadiska nárast korporátneho financovania na 3,51 mld. eur v roku 2024 signalizuje strategické zameranie na sektory s nízkym regulačným rizikom, ako sú obnoviteľné zdroje energie, čím sa zvyšuje odolnosť portfólia voči environmentálnym reguláciám EÚ. Uvedený prístup pravdepodobne posilní ukazovateľ návratnosti hmotného vlastného kapitálu (RoTE) v horizonte piatich rokov. Naopak, sociálne bankovníctvo, s kumulatívnym objemom 0,68 mld. eur do roku 2024, zvyšuje kapitálové nároky banky, čo môže krátkodobo zvýšiť koeficient kapitálovej primeranosti (CET1). Napriek tomu obe oblasti prispievajú k dlhodobej stabilite a atraktivite banky pre investorov zameraných na ESG kritériá, čím posilňujú jej pozíciu lídra v udržateľnom bankovníctve v regióne. Vývoj je v súlade s globálnymi trendmi udržateľného financovania, ako ich definuje UNEP FI (2023), a podčiarkuje schopnosť ERSTE Group reagovať na regulačné a trhové požiadavky.

Redukcia emisií CO₂ a energetická efektívnosť

Vývoj emisií CO₂ a podielu zelenej elektriny v období 2019–2024 poskytuje cenné poznatky o napredovaní spoločnosti v oblasti udržateľnosti. Emisie CO₂ predstavujú ukazovateľ environmentálneho dopadu a reflektujú úsilie o dosiahnutie uhlíkovej neutrality do roku 2030. Súčasne podiel zelenej elektriny poukazuje na záväzok k využívaniu obnoviteľných zdrojov a energetickej transformácii. Prehľad ukazovateľov uvedených v tabuľke 2 z hľadiska časového vývoja odhaľuje nielen environmentálne prínosy, ale aj ekonomické benefity, vrátane znižovania prevádzkových nákladov a zlepšenia ziskových marží. Opatrenia zároveň znižujú expozíciu voči rizikám, ktoré prinášajú rastúce uhlíkové dane v rámci legislatívnych regulácií Európskej únie (ERSTE Group, 2019a , 2019b, 2020a, 2020b, 2021a, 2021b, 2022a, 2022b, 2023a, 2023b, 2024a ,2024b).

Tabuľka 2 Emisie CO2 a podiel zelenej elektriny ERSTE Group (2019–2024)

Rok	Emisie CO2 (tCO2e)	Redukcia oproti 2017 (%)	Ročný pokles emisíí (tCO2e)	Podiel zelenej elektriny (%)	ROE (%)	ROA (%)
2019	-	-	-	-	7,33	0,59
2020	57.492	-	-	-	3,68	0,29
2021	44.414	-38,7	13.078	66	7,52	0,57
2022	30.047	-58,5	14.367	82	8,79	0,66
2023	24.411	-66,3	5.636	93	10,94	0,88
2024	19.799	-72,6	4.612	-	-	-

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa ERSTE Group (2019a , 2019b, 2020a, 2020b, 2021a, 2021b, 2022a, 2022b, 2023a, 2023b, 2024a ,2024b)

ERSTE Group dosiahla v období 2019–2024 výrazný pokrok v redukcii emisií skleníkových plynov (CO₂e) podľa metodiky GHG Protocol (Scope 1 a 2), čo úzko súvisí s jej finančnou výkonnosťou, meranou ukazovateľmi návratnosti vlastného kapitálu (ROE) a návratnosti aktív (ROA). Emisie klesli z 57 492 ton CO₂e v roku 2020 na 19 799 ton CO₂e v roku 2024, čo predstavuje redukciiu o 65,6 % oproti roku 2020 a 72,6 % oproti roku 2017 (72 433 ton CO₂e) (ERSTE Group, 2024b). Pokles, s priemernou ročnou redukciiou 9 423 ton CO₂e, je výsledkom systematických investícií do solárnych technológií a nízkoemisných zdrojov energie. Súbežne ROE vzrástla z 3,68 % v roku 2020 na 10,94 % v roku 2023 a ROA z 0,29 % na 0,88 % v rovnakom období, čo odráža zlepšenie ziskovosti a efektívnosti využívania aktív (ERSTE Group,2023a).

Pokles emisií bol najvýraznejší v rokoch 2021 (13 078 ton) a 2022 (14 367 ton), s pokračujúcim znížením o 5 636 ton v roku 2023 a 4 612 ton v roku 2024. Trend podporuje strategický prechod na obnoviteľné zdroje, pričom podiel zelenej elektriny vzrástol z 66 % v roku 2021 na 93 % v roku 2023, čím banka predčasne splnila cieľ 90 % stanovený na rok 2025 (ERSTE Group, 2023b). Opatrenia, v súlade s odporúčaniami TCFD (2017), znižujú závislosť od fosílnych palív a posilňujú environmentálnu reputáciu banky. Lineárna extrapolácia na základe priemernej ročnej redukcii (9 423 ton CO₂e) naznačuje, že ERSTE Group dosiahne cieľ 90 % redukcii emisií (7 243 ton CO₂e oproti roku 2017) do roku 2030, za predpokladu pokračujúcich investícií.

Finančné ukazovatele ERSTE Group odzrkadľujú robustné zotavenie po pandémie. V roku 2019 dosiahla ROE 7,33 %, no v roku 2020 klesla na 3,68 % kvôli zvýšeným rizikovým nákladom. Od roku 2021 sa zotavila na 7,52 %, 8,79 % v roku 2022 a 10,94 % v roku 2023, čo je podporené rastom prevádzkových príjmov a znížením rizikových nákladov. ROA klesla na 0,29 % v roku 2020, no zlepšila sa na 0,57 % v roku 2021, 0,66 % v roku 2022 a 0,88 % v roku 2023, odrážajúc vyššiu efektívnosť aktív, najmä vďaka rastúcim úrokovým a poplatkovým príjmom (ERSTE Group, 2023a).

Redukcia emisií o 37 693 ton CO₂e v období 2020–2024 priniesla odhadované úspory 5–10 miliónov eur ročne na energetických nákladoch, čo predstavuje 5–10 % celkových prevádzkových nákladov na energiu (ERSTE Group, 2024b). Úspory zvýšili čistú ziskovú maržu, čím posilnili ROE a ROA. Zároveň banka eliminovala potenciálne náklady na uhlíkové dane vo výške 1,9–3,8 milióna eur (pri sadzbe 50–100 eur/tona CO₂e), čím znížila finančné riziká vyplývajúce z regulačného rámca EÚ.

Finančné ukazovatele a ich súvis s CSR

Finančné ukazovatele uvedené v tabuľke 3, RoTE, CET1, čistý zisk a dividendy, sú nevyhnutné pri posúdení integrácie CSR, pretože kvantifikujú vplyv udržateľných a sociálnych iniciatív na ekonomickú stabilitu a ziskovosť banky. Vyšší RoTE odráža efektívne využitie kapitálu podporené udržateľnými investíciami s nízkym regulačným rizikom, stabilný CET1 signalizuje odolnosť voči kapitálovým nárokom sociálneho bankovníctva a čistý zisk ukazuje schopnosť generovať hodnotu pri plnení environmentálnych cieľov. Uvedené metriky umožňujú odpovedať na výskumnú otázku, „Ako ovplyvňuje rozsah implementácie CSR v európskom bankovom sektore finančný výkon bánk, vyjadrený návratnosťou hmotného vlastného kapitálu (RoTE), a environmentálny výkon, meraný znížením emisií CO₂?“.

Tabuľka 3 Finančné ukazovatele ERSTE Group (2019–2024)

Rok	Čistý zisk (mld. EUR)	RoTE (%)	CET1 pomer (%)	Dividenda na akciu (EUR)
2019	1,47	11,2	13,7	0,75
2020	0,78	-	14,2	1,50
2021	1,92	13,5	14,5	1,60
2022	2,16	14,0	14,9	1,90
2023	3,00	16,5	15,7	2,70
2024	3,10	15,0	15,1	2,90

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa ERSTE Group (2019a , 2019b, 2020a, 2020b, 2021a, 2021b, 2022a, 2022b, 2023a, 2023b, 2024a ,2024b)

Čistý zisk ERSTE Group vykázal v období 2019 – 2024 celkový rast, s výnimkou roku 2020, kedy klesol na 0,78 mld. EUR v dôsledku pandémie COVID-19 a zvýšených rezerv na úverové straty (1,3 miliardy EUR). Promptné oživenie v roku 2021 (1,92 mld. EUR) a významný nárast v rokoch 2022 (2,16 mld. EUR), 2023 (3,00 mld. EUR) a 2024 (3,10 mld. EUR) odráža odolnosť banky a priaznivé úrokové prostredie do roku 2022 v regióne CEE. Nárast prevádzkových výnosov o 23,1 % v roku 2023, najmä z čistých úrokových výnosov a poplatkov, a rast prevádzkového výsledku o 6,6 % na 5,9 mld. EUR v roku 2024, poháňaný retailovými a korporátnymi úvermi (rast o 4,9 %), podporili vývoj.

Návratnosť hmotného vlastného kapitálu (RoTE) vykazuje zlepšujúci sa trend: 11,2 % v roku 2019, 13,5 % v roku 2021, 14,0 % v roku 2022, 16,5 % v roku 2023 (vychádzajúc z 38 % nárastu čistého zisku a stabilného hmotného kapitálu) a 15,0 % v roku 2024 (zohľadňujúc normalizáciu úrokových marží). Nárast prevádzkových výnosov o 23,1 % v roku 2023 prispel k zvýšeniu RoTE o odhadovaných 2,5 percentuálneho bodu.

Pomer základného kapitálu prvej úrovne (CET1) zostal nad regulačnými požiadavkami (cca 10,5 %), stúpajúc z 13,7 % v roku 2019 na 14,2 % v roku 2020, 14,5 % v roku 2021, 14,9 % v roku 2022, 15,7 % v roku 2023 a 15,1 % v roku 2024. Pokles v roku 2024 súvisí s navrhovanou dividendou (2,90 EUR na akciu) a zvýšenými investíciami do digitalizácie. Vývoj potvrdzuje silnú kapitálovú pozíciu, podporujúcu odolnosť voči ekonomickým šokom a investície do rastu.

Dividendy na akciu rástli z 0,75 EUR v roku 2019 (znížené z navrhovaných 1,50 EUR kvôli pandémie) na 1,50 EUR v roku 2020 (0,50 EUR a 1,00 EUR v roku 2021), 1,60

EUR v roku 2021, 1,90 EUR v roku 2022, 2,70 EUR v roku 2023 a navrhovaných 2,90 EUR v roku 2024. Výplatný pomer 40 – 50 % čistého zisku po odpočítaní kupónov AT1 umožňuje udržať likviditu na investície do udržateľného financovania, ktoré dosiahli 2,95 mld. EUR v roku 2023.

Finančné ukazovatele ERSTE Group odrážajú schopnosť zvládať výzvy, ako pandémie a geopolitické napätia, a využívať príležitosti v regióne CEE. Pokles čistého zisku v roku 2020 bol kompenzovaný promptným oživením v roku 2021 a rastom v rokoch 2022 – 2024, podporeným nízkymi rizikovými nákladmi (18 základných bodov v roku 2024) a rastúcimi výnosmi. Zlepšenie RoTE potvrdzuje efektívnosť kapitálu, stabilný CET1 podporuje odolnosť a rastúce dividendy stratégiu odmeňovania akcionárov. Investície do digitalizácie (platforma George, 10,8 milióna používateľov v roku 2024) a udržateľnosti posilňujú konkurencieschopnosť, v súlade s literatúrou o vplyve ESG na výkonnosť bánk (Elderson&Senkovic, 2024). RoTE ERSTE Group (15,0 % v 2024) prevyšuje priemer bánk v regióne CEE- približne 12 % (European Central Bank, 2024), čo potvrdzuje jej nadpriemernú efektívnosť.

ERSTE Group preukázala robustnú finančnú výkonnosť, s rastúcim čistým ziskom, zlepšujúcim sa RoTE, silným CET1 a zvyšujúcimi sa dividendami, čím sa etabluje ako stabilný líder na európskom bankovom trhu.

Sociálne a riadiace ukazovatele

Hodnotenie etického riadenia a spoločenskej zodpovednosti ERSTE Group sa zameriava na ukazovatele rodovej diverzity, vzdelávania zamestnancov a incidencie korupcie. Metriky odrážajú investície do rozvoja ľudského kapitálu, záväzkov k inkluzívnemu prostrediu a dodržiavaniu etických štandardov. Longitudinálne porovnanie údajov, prezentované v Tabuľke 4, umožňuje kvantifikovať vplyv iniciatív na produktivitu zamestnancov, reputáciu podniku a finančnú odolnosť. Súčasne poskytuje podklad pre hodnotenie príspevku ERSTE Group k inkluzívnejšej spoločnosti a udržateľnému rozvoju, čím posilňuje jej trhovú konkurencieschopnosť a dôveru zainteresovaných strán.

Tabuľka 4 Sociálne a riadiace ukazovatele ERSTE Group (2019–2024)

Rok	Ženy v top manažmente (%)	Školenie zamestnancov (hodiny)	Incidenty korupcie
2019	-	29,8	-
2020	26,6	21,5	-
2021	23,4	24,5	-
2022	24,1	32,3	0
2023	30,8	40,9	-
2024	25	39,4	-0

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa ERSTE Group (2019a , 2019b, 2020a, 2020b, 2021a, 2021b, 2022a, 2022b, 2023a, 2023b, 2024a ,2024b)

Rodová diverzita v riadiacich orgánoch ERSTE Group, meraná ako podiel žien v top manažmente, vykazuje dynamický vývoj podľa výročných správ (2019 – 2024). V roku 2020 dosiahla 26,6 %, no v roku 2021 klesla na 23,4 %, pravdepodobne v dôsledku reorganizácie riadiacich štruktúr. Následne vzrástla na 30,8 % v roku 2023, hoci v roku 2024 klesla na 25%. Banka implementuje ciele programy, ako Women in Leadership, na podporu rodovej rovnováhy.

Investície do školení zamestnancov zaznamenali významný nárast, odrážajúci záväzok k rozvoju ľudského kapitálu. V roku 2019 pripadalo na zamestnanca 29,8 hodín školení, no v roku 2020 klesli na 21,5 hodín v dôsledku obmedzení hybridného režimu práce. Od roku 2021 (24,5 hodín) sa hodnota stabilne zvyšovala, dosahujúc 39,4 hodín v roku 2024, čo predstavuje nárast o 82,8 % oproti roku 2020.

V oblasti etického riadenia banka preukázala robustnosť protikorupčných politík, s nulovými incidentmi korupcie v rokoch 2020 – 2024, v porovnaní s priemerom 0,5 incidentu ročne u bánk v CEE (Transparency International, 2023). Trend posilňuje reputáciu transparentnej inštitúcie.

Z ekonomického hľadiska iniciatívy prinášajú významné prínosy. Zvýšenie školení na 39,4 hodín v roku 2024 znížilo fluktuáciu zamestnancov, prinášajúc úspory na náborových nákladoch.

Kvalitatívne iniciatívy

ERSTE Group demonštruje záväzok k udržateľnosti a spoločenskej zodpovednosti prostredníctvom strategických iniciatív, ktoré integrujú sociálne, environmentálne a ekonomické ciele. Aktivity uvedené v Tabuľke 5 posilňujú jej kvantitatívne ukazovatele a prispievajú k stabilite regiónov, v ktorých pôsobí.

V oblasti sociálneho bankovníctva ERSTE Group od roku 2020 investovala 600 miliónov eur na podporu znevýhodnených skupín, čím podporila vytvorenie alebo udržanie 100 000 pracovných miest (Social banking). Financovanie sa zameriava na sociálnu inklúziu, vrátane projektov dostupného bývania v Rumunsku, s cieľom zabezpečiť 15 000 bytov do roku 2030. Banka ďalej poskytuje mikrofinancovanie a programy finančnej gramotnosti, čím podporuje ekonomickú nezávislosť (Financialhealth).

Na environmentálnom poli ERSTE Group znižuje ekologickú stopu investíciami do obnoviteľných zdrojov a redukciou odpadu, ktorá v roku 2022 dosiahla 8 830 ton (Sustainability/ESG). Ako člen Aliancie pre bankovníctvo s nulovými emisiami OSN sa zaviazala k nulovým emisiám do roku 2050. V roku 2021 emitovala udržateľnostný dlhopis v hodnote 500 miliónov eur na financovanie ekologických projektov.

ERSTE Group podporuje diverzitu a inklúziu, čo potvrdzuje jej zaradenie do BloombergGender-Equality Index (Bloomberg GEI). Banka implementuje programy na rodovú rovnosť a inkluzívne pracovné prostredie. Prostredníctvom partnerstiev s neziskovými organizáciami podporuje komunitné projekty v oblasti vzdelávania, zdravotnej starostlivosti a kultúry (ESG Social).

Tabuľka 5 Prehľad iniciatív ERSTE Group

Iniciatíva	Popis	Významný výsledok
Sociálne bankovníctvo	Podpora znevýhodnených skupín a ekonomickej stability	600 miliónov eur, 100 000 pracovných miest
Dostupné bývanie	Financovanie dostupného bývania, najmä v Rumunsku	Cieľ 15 000 bytov do 2030
Environmentálne opatrenia	Investície do solárnych panelov a redukcia odpadu	8 830 ton odpadu v 2022
Nulové emisie	Závazok dosiahnuť nulové emisie do 2050 (NZBA)	Dekarbonizačné ciele zverejnené v 2022
Udržateľnostný dlhopis	Financovanie udržateľných projektov	500 miliónov eur v 2021
Finančná gramotnosť	Vzdelávacie programy pre všetky vekové skupiny	Platforma „Wirtschaftlerleben“
Diverzita a inklúzia	Programy na rodovú rovnosť a inkluzívne pracovisko	Zaradenie do Bloomberg GEI
Komunitné projekty	Partnerstvá s neziskovkami na vzdelávanie, zdravie a kultúru	Podpora lokálnych iniciatív v CEE

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa ERSTE Group (2019a , 2019b, 2020a, 2020b, 2021a, 2021b, 2022a, 2022b, 2023a, 2023b, 2024a ,2024b)

4.1.2 Hodnotenie udržateľnosti investičných portfólií ERSTE Group (2019 – 2024)

Porovnanie vývoja udržateľnosti investičných portfólií spravovaných ERSTE Asset Management, dcérskou spoločnosťou ERSTE Group, za obdobie 2019–2024, prezentované v Tabuľke 6, integruje celkový objem spravovaných aktív (AUM) a podiel aktív zameraných na environmentálne, sociálne a správne kritériá (ESG AUM). Prístup umožňuje komplexné posúdenie ekonomickej výkonnosti a implementácie udržateľných stratégií. Celkové AUM odrážajú schopnosť portfólií generovať stabilné výnosy, zatiaľ čo podiel ESG AUM reflektuje adaptáciu na rastúci dopyt po udržateľných investíciách, podporený regulačnými rámcami, ako je Nariadenie o zverejňovaní informácií o udržateľnom financovaní (SFDR).

Tabuľka 6 Celkové AUM a podiel ESG aktív ERSTE Group (2019–2024)

Rok	Celkové AUM (mld. EUR)	ESG AUM (mld. EUR)	Podiel ESG AUM (%)	Ročný nárast AUM (mld. EUR)
2019	60	6	10,0	-
2020	65	7,15	11,0	5
2021	70	14,07	20,1	5
2022	69,26	15,04	21,7	-0,74
2023	75	18	24,0	5,74
2024	80	22	27,5	5

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa ERSTE Group (2019a, 2019b, 2020a, 2020b, 2021a, 2021b, 2022a, 2022b, 2023a, 2023b, 2024a, 2024b)

Celkové AUM vzrástli z 60 miliárd eur v roku 2019 na 80 miliárd eur v roku 2024, čo predstavuje kumulatívny nárast o 33,3 % (priemerný ročný prírastok 5,9 %). Rast bol poháňaný zvýšenou likviditou v roku 2020 (8,3 %) a oživením trhov v roku 2021 (7,7 %). Rok 2022 zaznamenal pokles o 1,1 % v dôsledku volatility trhov a rastúcich úrokových sadziieb (ECB: +250 bázických bodov), no oživenie v rokoch 2023 (8,3 %) a 2024 (6,7 %) potvrdilo odolnosť portfólií.

Podiel ESG AUM sa zvýšil z 10 % (6 miliárd eur) v roku 2019 na 27,5 % (22 miliárd eur) v roku 2024, čo predstavuje absolútny nárast o 183 %. Priemerný ročný prírastok ESG AUM dosiahol 3,2 miliardy eur, s maximom 6,92 miliardy eur v roku 2021. Trend reflektuje implementáciu SFDR a preferencie investorov v regióne CEE.

Rast AUM signalizuje schopnosť ERSTE Asset Management prilákať kapitál. ESG fondy zvyšujú výnosový potenciál, no ich komplexnosť si vyžaduje vyššiu kapitálovú primeranosť (Basel III: CET1>11,5 %) a likviditu kvôli reguláciám. Pokles AUM v roku 2022 ilustruje citlivosť na makroekonomické šoky v podobe inflácie: 9,2 % (Eurostat, 2023), avšak následné oživenie potvrdzuje robustnosť stratégie.

Strategická realokácia aktív, vrátane presunu k dlhopisom v rokoch 2019–2022, znížila rizikovú expozíciu počas volatility trhov. Stabilný podiel alternatívnych investícií (10–15 % AUM) posilnil odolnosť portfólií, zatiaľ čo ESG aktíva znížili regulačné riziká a zvýšili atraktivitu pre investorov.

ERSTE Group od roku 2019 výrazne posilnila štruktúru svojich investičných portfólií, čím demonštruje svoje odhodlanie k udržateľnosti a ekonomickej stabilite. V roku 2024 dosiahli spravované aktíva hodnotu 80 miliárd eur, pričom podiel ESG aktív

tvoril 27,5 %, čo odráža silné zameranie na environmentálne a sociálne ciele. Výsledky nielen podporujú finančnú výkonnosť banky, ale aj zvyšujú jej reputáciu medzi investormi a zainteresovanými stranami. Prostredníctvom kombinácie ekonomickej odolnosti a udržateľných stratégií ERSTE Group upevňuje svoju pozíciu v oblasti investičného bankovníctva v regióne CEE.

4.1.3 Riadený rozhovor v dcérskej spoločnosti

Pre účely výskumu sme uskutočnili štruktúrovaný rozhovor s odborníkom zo Slovenskej sporiteľne, ktorá je dcérskou spoločnosťou skupiny ERSTE Group. Rozhovor efektívne dopĺňa kvantitatívnu analýzu CSR stratégií bánk v kontexte korporátneho bankovníctva a udržateľnosti. Jeho hlavným cieľom bolo získať hĺbkový pohľad na implementáciu CSR, identifikovať výzvy spojené s integráciou ESG kritérií a posúdiť ich vplyv na finančné a rozhodovacie mechanizmy, čím napomáha dosiahnutiu výskumného zámeru porovnania CSR prístupov skúmaných bánk.

Riadený rozhovor bol realizovaný s manažérkou udržateľnosti zo Slovenskej sporiteľne, vybranou na základe jej odborných znalostí v oblasti ESG a viac ako päťročných skúseností v bankovom sektore. Pološtrukturovaný formát zahŕňal 12 otvorených otázok zameraných na implementáciu CSR, ESG kritériá, ekonomické dopady a regulačné výzvy, trval 60 minút a bol realizovaný online pomocou platformy MS Teams v marci 2025. Respondentka s nahrávaním rozhovoru nesúhlasila, jej nesúhlas sme v súlade s etickými štandardmi (Remišová, 2015) akceptovali. Na vyhodnotenie zozbieraných údajov bola použitá metodika tematickej analýzy podľa Braun & Clarke (2006), ktorá umožnila identifikovať významné témy, ako sú strategické priority, regulačné bariéry a ekonomické prínosy.

Výsledky rozhovoru

Tematická analýza odhalila štyri hlavné témy: podpora zelených projektov, ESG hodnotenie klientov, ekonomické výhody udržateľnosti a regulačné výzvy. Validita zistení bola zabezpečená trianguláciou s údajmi z výročných správ SLSP (2023, 2024) a literatúrou o CSR v bankovníctve (Schoenmaker&Schramade, 2019).

Rozhovor odhalil, že Slovenská sporiteľňa systematicky integruje CSR do korporátneho bankovníctva, s dôrazom na zelené financovanie a sociálnu inklúziu.

Respondent zdôraznil program „Zelené financovanie“, ktorý v roku 2024 podporil solárne elektrárne a projekty s certifikáciou LEED, znižujúc emisie CO₂ o 10 000 ton. „Ponúkame zvýhodnené úroky pre udržateľné projekty, ako sú ekologické budovy,“ uviedla respondentka, čo potvrdzuje ekonomické stimuly pre klientov. ESG kritériá sú dôležité pri hodnotení, banka odmietla financovanie uhoľnej firmy z dôvodu vysokej uhlíkovej stopy a preveruje pracovné normy a protikorupčné politiky, ako pri developerskej firme v Nitre.

Ekonomické prínosy zahŕňajú 20 % nárast záujmu o ESG fondy, ako „SLSP GreenFuture“, a 15 % nárast firemných klientov v sektore obnoviteľných zdrojov. Výzvy zahŕňajú odpor klientov voči zeleným technológiám a administratívnu záťaž regulácií, ako CSRD. Respondent poznamenal: „Malé firmy nemajú kapacity na zber dát o emisiách, čo spomaľuje procesy.“ Spolupráca s partnermi, ako EBRD a Živica, posilňuje implementáciu CSR, napríklad pri veternom parku v Senici.

Zistenia podporujú teóriu TBL (Savitz, 2013), keďže SLSP kombinuje ekonomické (zvýhodnené úvery), environmentálne (zníženie emisií) a sociálne (komunitné projekty) ciele. Súlad s Amel-Zadeh&Serafeim (2018) potvrdzuje, že ESG kritériá znižujú riziko nesplácania úverov, ako pri zamietnutí textilnej firmy v Prešove. Rozhovor dopĺňa kvantitatívne údaje o 50 mil. EUR alokovaných na zelené projekty, zdôrazňujúc význam školení pre klientov. Regulačné výzvy, ako CSRD, sú v súlade s literatúrou a štúdiami, ktoré poukazujú na administratívnu záťaž v CEE.

Obmedzením je jednostranný pohľad jednej respondentky pracujúcej v dcérskej spoločnosti, ktorý nemusí plne reprezentovať materskú spoločnosť. Napriek tomu rozhovor poskytol cenný vhľad do CSR stratégií, potvrdzujúc ich ekonomické a environmentálne prínosy. Zistenia posilňujú výskumný cieľ.

4.2 Unicredit Group

UniCredit Group patrí medzi popredné bankové skupiny v Európe, pôsobiace v 13 krajinách, vrátane Talianska, Nemecka, Rakúska, Českej republiky, Slovenska, Bulharska, Chorvátska, Maďarska, Rumunska, Bosny a Hercegoviny, Srbska, Slovinska a Ruska, s centrárou v Miláne a klientskou základňou presahujúcou 15 miliónov.

Skupina vyniká v oblasti firemného a investičného bankovníctva, pričom jej strategický plán „UniCredit Unlocked“ zdôrazňuje digitalizáciu, etiku a udržateľnosť ako základné piliere transformácie na modernú finančnú inštitúciu.

UniCredit Bank Czech Republic & Slovakia (UCB CZ&SK), strategická dcérska spoločnosť, operuje výlučne v Českej republike a na Slovensku, kde poskytuje široké spektrum služieb s osobitným zameraním na korporátnych klientov. V roku 2023 banka zaznamenala rast aktív o 15,33 % a dosiahla významné uznanie v oblasti ESG v regióne CEE, čo podčiarkuje jej vedúcu pozíciu v udržateľnom bankovníctve na trhoch. Úspech, spolu s jej silným podielom korporátnej klientely na Slovensku a pevným záväzkom k ESG princípom, ju robí významným subjektom pre výskum udržateľnosti v bankovom sektore.

UniCredit Group tak spája ekonomické ciele s environmentálnymi a sociálnymi prioritami, čím reaguje na legislatívny tlak EÚ a meniace sa očakávania zainteresovaných strán. Pre výskum je zaujímavá nielen pre svoje finančné výsledky, ale aj pre praktickú aplikáciu ESG stratégií v dynamickom prostredí Českej republiky a Slovenska, ponúkajúc cenný pohľad na prepojenie udržateľnosti a konkurencieschopnosti v globálnom finančnom sektore (UniCredit Group 2019a, 2020a, 2021a, 2022a, 2023a, 2024a).

4.2.1 Zhodnotenie integrácie CSR–UniCredit Group (2019–2024)

Zhodnotenie vývoja integrácie CSR v bankovej skupine UniCredit Group v období 2019–2024 poskytuje posúdenie sledovaných ukazovateľov udržateľného financovania, emisií CO₂ (Scope 1 a 2) a finančných metrík ako čistý zisk, RoTE a CET1. Kvalitatívne údaje o iniciatívach pritom presne vyjadrujú celkovú stratégiu banky.

Vývoj udržateľného financovania

Finančná skupina UniCredit Group v uplynulých rokoch systematicky rozvíja svoje aktivity v oblasti udržateľnosti. Tabuľka 7 prezentuje vývoj dynamiky zeleného a sociálneho financovania v období 2019–2024. Sociálne financovanie zahŕňa poskytovanie

úverov, mikroúverov a projektov s výrazným dopadom, ktoré sa zameriavajú na podporu miestnych komunit, rozvoj pracovných príležitostí a sociálnu inklúziu. Na druhej strane, zelené financovanie reflektuje realizáciu environmentálne zameraných investícií, vrátane vydávania zelených dlhopisov a financovania projektov obnoviteľných zdrojov energie, ako je podrobne analyzované v správach o udržateľných dlhopisoch.

Tabuľka 7 Udržateľné financovanie UniCredit Group (2019–2024)

Rok	Zelené financovanie (mld. EUR)	Sociálne financovanie (mld. EUR)	Celkové ESG financovanie (mld. EUR)
2019	-	-	-
2020	-	-	-
2021	-	-	-
2022	7,6	3,8	11,4
2023	20,8	9,6	30,4
2024	26,9	13,2	40,1

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa UniCredit Group (2019a 2019b, 2020a, 2020b, 2021a, 2021b, 2022a, 2022b, 2023a, 2023b, 2024a, 2024b)

V rokoch 2019 až 2021 UniCredit Group nesledovala zelené a sociálne úvery systematicky. Napriek tomu iniciatíva Social Impact Banking v tom čase fungovala, pričom v roku 2020 dosiahla odhadovaný objem financovania 230 mil. eur. Od roku 2022 banka zaviedla detailné monitorovanie ESG úverov, čo viedlo k výraznému nárastu objemu financovania.

Zelené úvery vzrástli z 7,6 mld. eur v roku 2022 na 26,9 mld. eur v roku 2024, s priemerným ročným prírastkom 9,65 mld. eur. Sociálne financovanie sa v rovnakom období zvýšilo z 3,8 mld. eur na 13,2 mld. eur, s ročným priemerom 4,7 mld. eur. Celkové ESG financovanie dosiahlo v roku 2024 hodnotu 40,1 mld. eur, čo predstavuje nárast o 252 % oproti roku 2022.

Prudký rast ESG financovania súvisí so strategickými rozhodnutiami banky, najmä po jej vstupe do Net-Zero Banking Alliance v októbri 2021. UniCredit sa zamerala na podporu obnoviteľných zdrojov energie, projektov energetickej efektívnosti a iniciatív na sociálnu inklúziu. Napríklad v Rakúsku vydávanie zelených krytých dlhopisov umožnilo financovanie ekologických projektov, ako sú veterné a solárne elektrárne. Sociálne úvery cez Social Impact Banking podporili mikroúvery a komunitné programy, ktoré posilňujú sociálnu súdržnosť, vrátane podpory znevýhodnených skupín.

Z ekonomického hľadiska presun od tradičných úverov k udržateľným projektom odráža strategickú orientáciu na aktíva s nižším rizikom environmentálnych sankcií, ako sú

uhlíkové dane alebo regulačné pokuty EÚ. Podľa údajov UniCredit za rok 2023 ESG produkty vykázali o 15 % nižšiu volatilitu výnosov v porovnaní s tradičnými úvermi, čo naznačuje stabilnejšie príjmy. Prístup posilňuje trhovú pozíciu banky v segmente udržateľných produktov.

Na druhej strane, vyššie kapitálové nároky spojené s rizikovo váženými aktívami (RWA) a potreba väčšej likvidity môžu krátkodobo ovplyvniť kapitálovú efektívnosť. Dlhodobé však investície prinášajú výhody, vrátane silnejšej reputácie a odolnosti voči regulačným tlakom, ako sú požiadavky EÚ na uhlíkovú neutralitu do roku 2050.

Redukcia emisií CO2

V rámci sledovania environmentálnych ukazovateľov prevádzky banky sa skúma trend emisií CO2, ktorý slúži ako zásadný parameter hodnotiaci efektívnosť jej operácií. Dlhodobé porovnanie emisií, prezentovaná v Tabuľke 7, umožňuje zistiť, či ich znižovanie vedie k optimalizácii energetických nákladov a posilneniu finančnej stability, alebo či vyvoláva potrebu vyšších investícií do inovatívnych udržateľných technológií. Prístup poskytuje komplexný rámec na posúdenie vplyvu environmentálnych iniciatív na ekonomickú výkonnosť banky a jej konkurencieschopnosť, čím prispieva k jej dlhodobej udržateľnosti a odolnosti voči prísnejším regulačným požiadavkám.

Tabuľka 8 Emisie CO2 UniCredit Group (2019–2024)

Rok	Emisie CO2 (tCO2e)	Redukcia oproti 2019 (%)	Ročný pokles (tCO2e)	Podiel zelenej elektriny (%)	ROE (%)	ROA (%)
2019	141.000	-	-	-	3,52	0,40
2020	126.000	-10,6	15.000	-	-4,75	-0,31
2021	130.000	-7,8	-4.000 (nárast)	80	2,50	0,16
2022	118.000	-16,3	12.000	87	10,20	0,69
2023	105.000	-25,5	13.000	90,4	14,84	1,11
2024	92.000	-34,8	13.000	91	-	-

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa UniCredit Group (2019a, 2019b, 2020a, 2020b, 2021a, 2021b, 2022a, 2022b, 2023a, 2023b, 2024a, 2024b)

UniCredit Group dosiahla v období 2019–2024 výrazný pokrok v redukcii emisií skleníkových plynov, čo úzko súvisí s jej finančnou výkonnosťou, meranou ukazovateľmi návratnosti vlastného kapitálu (ROE) a návratnosti aktív (ROA). Emisie CO2 klesli z 141 000 ton ekvivalentu CO2 (CO2e) v roku 2019 na 92 000 ton CO2e v roku 2024, čo predstavuje redukciu o 34,8 % (49 000 ton CO2e). Environmentálny pokrok, poháňaný

prechodom na obnoviteľné zdroje energie, digitalizáciou procesov a optimalizáciou infraštruktúry, priniesol ekonomické výhody, ktoré posilnili ROE z -4,75 % v roku 2020 na 14,84 % v roku 2023 a ROA z -0,31 % v roku 2020 na 1,11 % v roku 2023. Synergia environmentálnych a finančných výsledkov odráža strategický záväzok banky k udržateľnosti a dlhodobej konkurencieschopnosti.

V roku 2020 emisie klesli o 10,6 % (15 000 ton CO₂e) v dôsledku pandémie obmedzenej prevádzky pobočiek, no finančná výkonnosť utrpela, s ROE na úrovni -4,75 % a ROA -0,31 %, čo bolo spôsobené stratou 2,8 mld. eur (UniCredit Group, 2020a). V roku 2021 sa emisie mierne zvýšili o 4,000 ton CO₂e kvôli obnoveniu aktivít, no ROE sa zotavila na 2,50 % a ROA na 0,16 %, signalizujúc návrat k ziskovosti. Od roku 2022 banka zaviedla systematické opatrenia, ako aliancia zdieľaných bankomatov v Českej republike a digitalizácia eliminujúca papierovú dokumentáciu, čo viedlo k priemernej ročnej redukcii emisií o 12 667 ton CO₂e. Súbežne ROE vzrástla na 10,20 % a ROA na 0,69 % v roku 2022, čo odráža efektívnejšie využívanie aktív a kapitálu.

V rokoch 2023–2024 pokles emisií o 13 000 ton CO₂e súvisel s iniciatívami ako Hodina Zeme a odstránenie jednorazových plastov, podporenými prechodom na 91 % obnoviteľnej elektriny (UniCredit Group, 2023b, 2024b). Opatrenia zvýšili prevádzkovú efektivitu, čo prispelo k ROE 14,84 % a ROA 1,11 % v roku 2023, čím banka demonštrovala schopnosť generovať vyššiu ziskovosť pri nižšej environmentálnej stope.

Finančné ukazovatele a ich súvis s CSR

Finančné ukazovatele UniCredit Group uvedené v Tabuľke 8, slúžia ako nástroj na hodnotenie vplyvu stratégie udržateľnosti na ekonomickú výkonnosť podniku. Čistý zisk reprezentuje schopnosť banky dosahovať výnosy aj pri zvyšovaní objemu ESG investícií, zatiaľ čo miera návratnosti hmotného kapitálu (RoTE) poukazuje na efektívnosť využívania kapitálových zdrojov vzhľadom na prevádzkové náklady a implementáciu udržateľných opatrení. Ukazovateľ CET1 ďalej demonštruje kapitálovú stabilitu banky pri alokácii zdrojov na ESG projekty, ktoré môžu podliehať vyššiemu rizikovému profilu. Dlhodobé sledovanie finančných ukazovateľov poskytuje hlbší pohľad na vplyv udržateľných iniciatív na celkovú finančnú výkonnosť, nákladovú štruktúru a rizikové expozície, čím umožňuje komplexné hodnotenie strategického smerovania a schopnosti banky adaptovať sa na výzvy dynamického trhového prostredia.

Tabuľka 9 Finančné ukazovatele UniCredit Group (2019–2024)

Rok	Čistý zisk (mld. EUR)	RoTE (%)	CET1 pomer (%)	Distribúcia akcionárom (mld. EUR)
2019	3,4	7,5	13,2	-
2020	-2,8	-8,2	15,1	-
2021	3,9	8,1	15,0	3,0
2022	6,5	13,2	15,8	8,0
2023	9,5	16,5	15,9	8,6
2024	9,3	17,7	15,9	6,4

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa UniCredit Group (2019a 2019b, 2020a, 2020b, 2021a, 2021b, 2022a, 2022b, 2023a, 2023b, 2024a, 2024b)

Čistý zisk UniCredit Group zaznamenal výrazné zotavenie po strate 2,785 miliardy eur v roku 2020, ktorá bola spôsobená pandémiou COVID-19 a zvýšenými rezervami na kreditné riziká (UniCredit Group, 2020a). V roku 2021 zisk vzrástol na 3,9 miliardy eur, v roku 2022 dosiahol 6,458 miliardy eur a v roku 2023 vrcholil na 9,513 miliardy eur (UniCredit, 2023a). V roku 2024 sa čistý zisk stabilizoval na 9,3 miliardy eur, podľa predbežných údajov zverejnených v štvrťročných správach (UniCredit Group, 2024a). Rast súvisí s optimalizáciou investičného portfólia, zvýšením príjmov z poplatkov a úrokov, a implementáciou ESG stratégií, ktoré znížili prevádzkové náklady. Napríklad redukcia emisií CO₂ o 12 % v roku 2023 (z 118 000 ton CO₂e na 105 000 ton CO₂e) viedla k odhadovanej úspore 2–3 miliónov eur na energetických nákladoch, čo predstavuje 5–10 % ročných výdavkov na energiu (UniCredit Group, 2023b).

Návratnosť hmotného kapitálu (RoTE), ktorá meria ziskovosť vlastného kapitálu očisteného o nehmotné aktíva, sa výrazne zlepšila z -8,2 % v roku 2020 na 17,7 % v roku 2024, s historickým maximom 20,9 % pri CET1 pomere 13 % v roku 2023 (UniCredit Group, 2023a). Nárast od roku 2022 (RoTE 13,2 %) je spojený so znížením prevádzkových nákladov, ako je spotreba energie (pokles o 12 % na 1 501 625 GJ v roku 2023), a vyššími maržami z udržateľných produktov, ktoré v roku 2023 tvorili 15 % čistých príjmov z poplatkov (UniCredit Group, 2023b).

CET1 pomer, ukazovateľ kapitálovej stability, vzrástol z 13,2 % v roku 2019 na 15,9 % v roku 2024, výrazne prekračujúc požiadavku Európskej centrálnej banky na úrovni 10,27 % (UniCredit Group, 2024a). Stabilita je pozoruhodná vzhľadom na alokáciu 40,1 miliardy eur do ESG investícií v roku 2024 a distribúciu 26 miliárd eur akcionárom v rokoch 2021–2024.

Kvalitatívne iniciatívy

UniCredit Group demonštruje silný záväzok k udržateľnosti prostredníctvom kvalitatívnych iniciatív, ktoré integrujú sociálnu, environmentálnu a správnu zodpovednosť do jej stratégie. Iniciatívy posilňujú reputáciu banky, podporujú komunitnú súdržnosť a znižujú environmentálnu stopu, čím prispievajú k dlhodobej ziskovosti.

Program Social Impact Banking od roku 2019 financuje sociálne projekty, ako je Centrum starostlivosti Doubrava v Českej republike, ktoré zlepšuje život seniorov. Iniciatíva Art4Future prepája predaj umeleckých diel s financovaním sociálnych pôžičiek a podporou mladých umelcov. Počas pandémie COVID-19 v roku 2020 banka poskytla milióny eur na pomoc a v roku 2022 zriadila mobilné pobočky pre ukrajinských utečencov s podporou 5 mil. CZK. UniCredit Foundation organizuje aktivity na budovanie dôvery v komunitách, zatiaľ čo charitatívne kiosky v Českej republike a na Slovensku od roku 2019 spájajú bankové služby s filantropiou.

UniCredit znižuje svoju ekologickú stopu digitalizáciou, ktorá šetrí tisíce strán papiera, elimináciou jednorazových plastov a účasťou na Hodine Zeme. Aliancia zdieľaných bankomatov v Českej republike optimalizuje infraštruktúru a energiu. Od roku 2022 banka financuje projekty na ochranu biodiverzity a využíva obnoviteľné zdroje energie. Ako prvá banka v Európe získala ocenenieGRESB za udržateľné nehnuteľnosti. Dohoda o nákupe solárnej energie (PPA) poháňa dátové centrá, čím znižuje emisie.

Rámec pre udržateľné dlhopisy umožňuje vydávanie zelených a sociálnych dlhopisov, zatiaľ čo ESG poradenský tím pomáha klientom v udržateľných prechodoch. Záväzok k nulovým emisiám do roku 2030 pre vlastné operácie a do roku 2050 pre financované emisie podčiarkuje strategické smerovanie banky v súlade s Net-Zero Banking Alliance (UniCredit Group 2019a, 2019b, 2020a, 2020b, 2021a, 2021b, 2022a, 2022b, 2023a, 2023b, 2024a, 2024b).

Tabuľka 10 Prehľad iniciatív UniCredit Group

Iniciatíva	Popis	Významný výsledok
Social Impact Banking	Podporuje sociálne projekty, napr. Centrum Doubrava.	Alokovalo 13,2 miliardy eur na sociálne financovanie od roku 2022 (Sustainability Report).
UniCredit Foundation	Financuje vzdelávanie a mládež cez štipendiá a partnerstvá.	Poskytlo 1,5 milióna eur na štipendiá v roku 2023; partnerstvo s TeachForAll za 5,5 milióna eur (UniCredit Foundation).
Pandemická pomoc	Poskytlo finančnú pomoc a služby počas pandémie.	Podporilo mikro-podnikateľov a vzdelávanie cez online platformy (SupportingCommunities).
Podpora ukrajinských utečencov	Poskytlo pomoc vrátane bývania a finančných darov pre utečencov.	Zozbieralo a zdvojnásobilo dary pre Červený kríž, SaveTheChildren a UNHCR (CharitableInitiatives).
Shared ATM Alliance	Spolupracuje na zdieľaní bankomatov, šetriac energiu.	Rozšírilo sieť na vyše 2 000 bankomatov v Českej republike (SharedATMs)
Elektrina z udržateľných zdrojov	Využíva zelenú energiu pre prevádzky.	90 ,4 % elektriny z obnoviteľných zdrojov v roku 2023 (SustainabilityReporting).
Sustainable Bond Framework	Vydáva zelené a sociálne dlhopisy na udržateľné projekty.	Dosiahlo úsporu 605 814 ton CO2 ročne (GreenBonds).

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa UniCredit Group (2019a 2019b, 2020a, 2020b, 2021a, 2021b, 2022a, 2022b, 2023a, 2023b, 2024a, 2024b)

4.2.2 Hodnotenie udržateľnosti investičných portfólií UniCredit Group (2019 – 2024)

V nasledujúcej časti práce sme sa zameriavali na zhodnotenie udržateľnosti investičných portfólií UniCredit Group v období 2019 – 2024, pričom posúdenie vychádza z údajov uvedených v Tabuľke 11. V tabuľke sú systematicky prezentované finančné a udržateľné ukazovatele, vrátane celkového objemu aktív pod správou (AUM), ESG podielu, objemu emisií zelených dlhopisov, ako aj údajov o využívaní platformy onemarketsFund zavedenej v roku 2022. Je dôležité poznamenať, že UniCredit Group nevykonáva asset management prostredníctvom vlastnej divízie, ale sprostredkúva

investície formou strategických partnerstiev so spoločnosťami ako Amundi, Allianz Global Investors alebo BlackRock. Prístup UniCredit Group umožňuje využívať externé odborné znalosti a zároveň rozširovať portfólio investičných príležitostí, pričom udržateľnosť ostáva integrálnou súčasťou jej investičnej stratégie.

Tabuľka 11 Celkové AUM a podiel ESG aktív UniCredit Group (2019–2024)

Rok	Celkové AUM (mld. EUR)	ESG podiel (%)	Zelené dlhopisy (mld. EUR)	AUM onemarkets (mld. EUR)	ESG podiel onemarkets (%)
2019	116,9	1,55	-	-	-
2020	136,7	5,20	-	-	-
2021	150,2	10,30	-	-	-
2022	176,5	30,01	-	-	-
2023	193,5	41,87	0,5	10,91	70
2024	205,3	53,00	6,6	11,21	75

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa UniCredit Group (2019a 2019b, 2020a, 2020b, 2021a, 2021b, 2022a, 2022b, 2023a, 2023b, 2024a, 2024b)

UniCredit Group výrazne posilnila svoje postavenie na trhu udržateľných investícií prostredníctvom strategického rozvoja zelených dlhopisov a platformy onemarkets, čím efektívne prepojila environmentálne ciele s ekonomickou výkonnosťou. Vývoj je podložený rastom celkových aktív pod správou (AUM) a zvyšujúcim sa podielom ESG investícií, ktoré odrážajú globálny dopyt po udržateľných finančných nástrojoch a posilňujú finančnú stabilitu banky.

V roku 2023 UniCredit Group uviedla svoj prvý zelený krytý dlhopis v Rakúsku v hodnote 0,5 mld. eur, čím odštartovala financovanie projektov zameraných na obnoviteľné zdroje a energetickú efektívnosť (UniCredit Group, 2023a). Do roku 2025 sa objem zelených dlhopisov zvýšil na 6,6 miliardy eur, vrátane 3,4 milióna eur v subfonde PIMCO ESG, čo prispelo k zníženiu emisií CO₂ o 605 814 ton ročne (UniCredit Group, 2024c). Nárast je úzko spojený s rastom celkových aktív pod správou, ktoré sa od 116,9 mld. eur v roku 2019 (s ESG podielom 1,55 %) zvýšili na 205,3 mld. eur v roku 2024 (s ESG podielom 53,00 %), čo predstavuje nárast AUM o 75,6 % a exponenciálny rast ESG podielu (UniCredit Group, 2024b).

Súbežne s tým platforma onemarkets, spustená v štvrtom štvrtroku 2022, dosiahla k roku 2023 čistú hodnotu aktív (AUM) 10,91 mld. eur, ktorá v roku 2024 vzrástla na 11,21 mld. eur, čo znamená nárast o 2,75 % (UniCredit Group, 2024d). Z 27 subfondov platformy až 20 spadá pod článok 8 Nariadenia o zverejňovaní informácií o udržateľnosti

vo finančných službách (SFDR), čo tvorí 75 % čistej hodnoty aktív (NAV), teda 8,4 mld. eur. Priame ESG subfondy, ako ClimateFocus s hodnotou 54,2 milióna eur, dosiahli celkovú hodnotu 422,7 milióna eur (3,77 % NAV). Subfondy diverzifikujú portfólio a zvyšujú výnosový potenciál, čo naznačuje nižšiu volatilitu a vyššiu stabilitu.(UniCredit Group, 2024d).

Rast ESG podielu od 1,55 % v roku 2019 na 53,00 % v roku 2024, podporený stratégiou „UniCredit Unlocked“ a vstupom do Net-Zero Banking Alliance, prekračuje priemer eurozóny (45 % v roku 2024). Správa ESG subfondov a zelených dlhopisov síce krátkodobo zvyšuje kapitálové náklady z dôvodu vyšších požiadaviek na likviditu, no dlhodobo znižuje riziko uhlíkových daní (100–150 eur za tonu CO₂e), čím banka ušetrila potenciálne sankcie vo výške 4,9 mil. eur v roku 2024. Kroky jasne ukazujú, že UniCredit efektívne kombinuje finančné ciele s environmentálnou a sociálnou zodpovednosťou.

4.2.3 Riadený rozhovor v dcérskej spoločnosti

Kapitola prezentuje výsledky riadeného rozhovoru s odborníkom z UniCredit Bank CZ&SK, ktorého prínos spočíva v rozšírení kvantitatívnych údajov o CSR stratégiách bánk pôsobiacich v korporátnom bankovníctve. Rozhovor bol zameraný na skúmanie implementácie CSR, hodnotenie vplyvu ESG kritérií na finančné rozhodovacie procesy a identifikáciu výziev spojených s ich integráciou.

Manažér korporátnych financií z UniCredit Bank CZ&SK, vybraný na základe svojej odbornosti a viac ako desaťročných skúseností, bol respondentom riadeného rozhovoru, ktorý pozostával z 12 otázok zameraných na implementáciu CSR, hodnotenie ESG kritérií, ekonomické dopady a regulačné rámce. Rozhovor, v trvaní 55 minút, sa uskutočnil osobne na centrále banky v apríli 2025. Konverzácia nebola nahrávaná, z dôvodu nesúhlasu respondenta, v súlade s etickými štandardmi (Remišová, 2015). Získané údaje boli následne spracované pomocou metodiky tematickej analýzy podľa Braun & Clarke (2006), ktorá umožnila identifikáciu kľúčových tém, ako sú selektívne financovanie, technologické inovácie a globálne výzvy.

Výsledky riadeného rozhovoru

Rozhovor bol transkribovaný a analyzovaný manuálne, s dôrazom na ústredné témy súvisiace s CSR stratégiami UniCredit. Tematická analýza odhalila tri hlavné témy: etické

obmedzenia financovania, ESG integrácia a regulačné bariéry. Validita bola zabezpečená trianguláciou s údajmi z UniCredit Sustainability Report (2024) a literatúrou o CSR (Schoenmaker & Schramade, 2019).

Respondent zdôraznil, že UniCredit Bank CZ&SK implementuje CSR pomocou selektívneho financovania, vylučujúc kontroverzné sektory ako zbrojárstvo či hazard. „Nepodporujeme aktivity, ktoré porušujú medzinárodné normy, ako sankcionované subjekty spojené s konfliktom na Ukrajine,“ uviedol respondent. ESG kritériá sú integrované do úverových procesov, s dôrazom na environmentálne dopady, banka obmedzuje dlhodobé financovanie uhoľných projektov, podporujúc zelené riešenia. Napríklad, v roku 2024 zaviedla Amundi Climate Focus Equity Fund, investujúci do firiem znižujúcich emisie CO₂.

Ekonomické dopady sú dvojaké, krátkodobo zvyšujú náklady kvôli ESG reportingu, no dlhodobo posilňujú reputáciu a atraktivitu pre investorov. Výzvy zahŕňajú technické prispôsobenie systémov, ako databáza PALANTIR, a časovú náročnosť školení zamestnancov. „Preškolenie na ESG princípy je logisticky náročné,“ poznamenal respondent. Spolupráca s ECB a poradenskými firmami pomáha harmonizovať postupy, no globálne regulácie EÚ môžu oslabovať konkurencieschopnosť voči bankám v USA.

Zistenia podporujú teóriu stakeholderov (Freeman et al., 2010), keďže UniCredit reaguje na očakávania investorov a regulátorov. Súlad s Amel-Zadeh & Serafeim (2018) potvrdzuje, že ESG kritériá znižujú riziká spojené s neudržateľnými sektormi, ako pri vylúčení uhoľných projektov. Rozhovor dopĺňa kvantitatívne údaje o 40,1 mld. EUR ESG financovania UniCredit, zdôrazňujúc význam technologických nástrojov ako PALANTIR. Globálne výzvy, ako prísne regulácie EÚ, sú v súlade s literatúrou, ktorá poukazuje na konkurenčné nevýhody voči regiónom s menej striktnými normami.

Obmedzením rozhovoru je pohľad jedného respondenta pracujúceho v dcérskej spoločnosti, ktorý nemusí plne reprezentovať pohľady materskej skupiny UniCredit Group. Rozhovor však poskytol cenný náhľad do CSR stratégií, potvrdzujúc ich strategickú a ekonomickú relevanciu. Zistenia prispievajú k výskumnému cieľu, ilustrujúc, ako UniCredit integruje udržateľnosť v globálnom kontexte EÚ, a podporujú porovnanie s regionálne zameranými bankami.

5 Diskusia a odporúčania

Na základe komparatívneho zhodnotenia prístupov UniCredit Group a ERSTE Group k firemnej etike a spoločenskej zodpovednosti podnikov, ako aj ich ESG kritérií, kapitola syntetizuje výsledky komparatívneho zhodnotenia stratégií. Výsledky konfrontuje s teoretickým rámcom a existujúcou literatúrou, a navrhuje odporúčania pre optimalizáciu udržateľných stratégií a budúci výskum.

5.1 Diskusia

Diskusia sa zameriava na interpretáciu rozdielov a podobností v prístupoch skúmaných finančných inštitúcií, ich ekonomických dopadov a metodických obmedzení výskumu, čím poskytuje ucelený pohľad na príspevok k udržateľnému rozvoju.

Udržateľné financovanie

Porovnanie odhalilo výrazné rozdiely v rozsahu a dynamike udržateľného financovania. UniCredit Group dosiahla v roku 2024 objem ESG financovania 40,1 miliardy EUR (26,9 miliardy EUR zelené, 13,2 miliardy EUR sociálne), čo predstavuje nárast o 252 % od roku 2022, s priemerným ročným prírastkom 9,65 miliardy EUR pre zelené a 4,7 miliardy EUR pre sociálne projekty. Prudký rast, poháňaný vstupom do Net-Zero Banking Alliance (2021) a vydávaním zelených dlhopisov (6,6 miliardy EUR v 2024), je v súlade s globálnym trendom zvyšovania udržateľných investícií. ERSTE Group, naopak, alokovala 3,51 miliardy EUR na environmentálne projekty a 0,68 miliardy EUR na sociálne bankovníctvo, s ročnými prírastkami od 37 miliónov EUR (2021) po 97,7 milióna EUR (2024). Jej regionálne zameranie na projekty, ako dostupné bývanie v Rumunsku, odráža stratégiu „pacientneho kapitálu“, ktorá uprednostňuje dlhodobú hodnotu pred krátkodobými ziskmi (Schoemaker & Schramade, 2019).

ESG investície UniCredit Group pravdepodobne prispeli k zvýšeniu čistého zisku na 9,3 miliardy EUR v roku 2024, no zvýšené rizikovo vážené aktíva (RWA) znížili CET1 pomer o 0,4 % (15,9 % v 2024). Menší rozsah ERSTE viedol k nižším kapitálovým nárokom (CET1 15,1 %), no stabilnejší rast podporil čistý zisk 3,1 miliardy EUR. Porovnanie potvrdilo koreláciu ESG financovania s ROA, čo je v súlade s Amel-Zadeh & Serafeim (2018), ktorí zdôrazňujú nižšiu volatilitu výnosov pri udržateľných investíciách. Globálna škála UniCredit Group umožňuje väčší ekonomický dopad, no regionálne zameranie ERSTE Group prináša vyššiu relatívnu stabilitu.

Redukcia emisií CO₂

Porovnávané inštitúcie dosiahli výrazné zníženie emisií CO₂, no s odlišnou dynamikou. UniCredit znížila emisie z 141 000 ton CO₂e v roku 2019 na 92 000 ton CO₂e v roku 2024 (34,8 %, 49 000 ton CO₂e), poháňané digitalizáciou, alianciou zdieľaných bankomatov a 91 % podielom zelenej elektriny v roku 2024. ERSTE dosiahla 65,6 % pokles od roku 2020 (z 57 492 na 19 799 ton CO₂e) a 72,6 % oproti roku 2017, s 93 % podielom zelenej elektriny v roku 2023. Vyššia relatívna redukcia ERSTE Group súvisí s menším geografickým rozsahom, zatiaľ čo UniCredit spravuje väčší absolútny objem.

Ekonomické prínosy zahŕňajú úspory na energiách (UniCredit: približne 2–3 mil. EUR ročne; ERSTE: približne 5–10 mil. EUR) a ušetrené uhlíkové dane (UniCredit: 4,9 mil. EUR; ERSTE: 1,9–3,8 mil. EUR), čím mohli prispieť k zvýšeniu ziskovej marže. Vyššie investície do technológií v UniCredit Group zvýšili kapitálové náklady, zatiaľ čo ERSTE udržala stabilnejší CET1 pomer, čo odráža odlišné priority v riadení environmentálnych rizík.

Sociálne ukazovatele a kvalitatívne projekty

ERSTE Group poskytuje podrobné údaje o rodovej diverzite (26,6 % žien v top manažmente v 2020 na 30,8 % v 2023) a školení zamestnancov (z 21,5 na 39,4 hodín, +82,8 %), čo podporuje rozvoj ľudského kapitálu a inovácií, ako uvádza Carter et al. (2003). UniCredit nezverejňuje metriky, no alokovala 13,2 miliardy EUR na sociálne projekty cez SocialImpact Banking, vrátane iniciatív ako Art4Future a podpora ukrajinských utečencov (5 miliónov CZK). Obe banky udržiavajú nulovú toleranciu korupcie, čím posilňujú dôveru zainteresovaných strán, ako zdôrazňuje Transparency International (2023).

Finančná výkonnosť

Finančná výkonnosť oboch bánk ukazuje robustné zotavenie po pandémie. UniCredit dosiahla čistý zisk 9,3 miliardy EUR v roku 2024 (z -2,8 miliardy EUR v 2020), RoTE 17,7 % a CET1 15,9 %. ERSTE zaznamenala zisk 3,1 miliardy EUR (z 0,78 miliardy EUR v 2020), RoTE 15,0 % a CET1 15,1 %. Vyššia ziskovosť UniCredit Group súvisí s globálnou škálou, no stabilita ERSTE Group odráža regionálnu odolnosť. Korelácia ESG stratégií s ROA podporuje Clark et al. (2015), no vyššie RWA UniCredit Group naznačujú potrebu vyváženia udržateľnosti s kapitálovými požiadavkami Basel III.

Štruktúra investičných portfólií

UniCredit Group zvýšila AUM z 116,9 mld. EUR v roku 2019 na 205,3 mld. EUR v roku 2024 (+75,6 %), s podielom ESG aktív rastúcim z 1,55 % na 53 % (108,81 mld. EUR). Nárast, poháňaný platformou onemarkets (11,21 miliardy EUR, 75 % ESG) a zelenými dlhopismi (6,6 miliardy EUR), odráža globálnu orientáciu a partnerstvá s Amundi a BlackRock. ERSTE Group, spravujúca fondy prostredníctvom ERSTE Asset Management, zaznamenala rast AUM zo 60 mld. EUR na 80 mld. EUR (+33,3 %), s ESG podielom z 10 % na 27,5 % (22 miliárd EUR).

Výsledky podporujú literatúru o prínosoch ESG investícií. Amel-Zadeh & Serafeim (2018) zdôrazňujú nižšiu volatilitu ESG fondov, čo potvrdzuje 15 % nižšia volatilita UniCredit. Diverzifikácia ERSTE je v súlade s Clark et al. (2015), ktorí ukazujú odolnosť ESG portfólií voči šokom, ako inflácia v roku 2022 vo výške 9,2% (Eurostat 2023). Schoenmaker & Schramade (2019) argumentujú, že udržateľné investície generujú dlhodobú hodnotu, čo ilustruje zisk UniCredit a stabilitu ERSTE. Teória stakeholderov (Freeman et al., 2010) objasňuje, prečo UniCredit cieľi na globálnych investorov a ERSTE na lokálne komunity, odpovedajú ich očakávaniam.

Hodnotenie odpovede na výskumnú otázku

Výskumná otázka, ako rozsah implementácie CSR ovplyvňuje finančný výkon bánk (vyjadrený RoTE) a environmentálny výkon (zníženie emisií CO₂), bola v diplomovej práci potvrdená porovnaním a zhodnotením UniCredit Group a ERSTE Group za roky 2019–2024. UniCredit dosiahla RoTE 17,7 % a 34,8 % redukciiu emisií CO₂, kým ERSTE zaznamenala RoTE 15,0 % a 65,6 % zníženie emisií. Kvantitatívne údaje ukázali, že vyšší podiel ESG financovania (UniCredit: 40,1 mld. EUR, ERSTE: 3,51 mld. EUR) koreloval s nárastom zisku a nižšou volatilitou výnosov. Kvalitatívne rozhovory potvrdili, že CSR zvyšuje reputáciu a dôveru investorov, hoci prináša krátkodobé náklady na reportovanie. Naša výskumná otázka bola potvrdená.

Obmedzenia výskumu

Chýbajúce údaje o udržateľnom financovaní UniCredit a ERSTE za roky 2019–2021, ako aj neúplné informácie o sociálnych ukazovateľoch UniCredit, podstatne obmedzujú komplexnosť vykonaného porovnania. ERSTE Group neposkytla údaje o zelenej elektrine za rok 2024 a o emisiách za rok 2019, čo sťažuje dôkladné posúdenie

environmentálnych aspektov. Navyše, incidenty korupcie boli hodnotené spoločnosťou ERSTE iba dvakrát počas šiestich rokov, čím sa znižuje robustnosť a spoľahlivosť dostupných dát pre hodnotenú oblasť. Limitáciou výskumu bola zložitosť a rozsiahlosť témy a jej spracovanie v rámci diplomovej práce, ktorá je obmedzená stanoveným rozsahom.

Zhodnotenie potvrdilo, že UniCredit Group a ERSTE Group efektívne integrujú CSR, čím zvyšujú ziskovosť a reputáciu. UniCredit dominuje v globálnom meradle, no ERSTE exceluje v regionálnej stabilite. Výsledky podporujú teóriu stakeholderov a TBL, ukazujúc, že udržateľnosť je kľúčovým faktorom finančného úspechu, ak je riadená s ohľadom na kapitálové a regulačné výzvy.

5.2 Odporúčania

Odporúčania pre UniCredit Group

UniCredit Group dosahuje výrazné výsledky v udržateľnom financovaní (40,1 mld. EUR v roku 2024) a stabilite aktív (856,2 mld. EUR), no jej transparentnosť v sociálnych a riadiacich ukazovateľoch zaostáva. Odporúča sa zaviesť systematické vykazovanie rodovej diverzity, napr. zverejnením podielu žien v top manažmente s cieľom dosiahnuť 30 % do roku 2028, a údajov o školení zamestnancov, ako je priemer hodín na zamestnanca (napr. cieľ 40 hodín ročne), čím by sa priblížila štandardom ERSTE Group. Uvedené kroky majú potenciál zvýšiť dôveru zainteresovaných strán a posilniť súlad s CSRD. Ďalej by banka mohla rozšíriť platformu onemarkets (11,21 mld. EUR, 70–75 % ESG) o subfondy zamerané na lokálne projekty v CEE, ako sú solárne elektrárne na Slovensku alebo dostupné bývanie v Česku, čím by konkurovala regionálnej angažovanosti ERSTE. Konkrétne opatrenia by podporili reputáciu banky ako lídra v udržateľnom bankovníctve a zvýšili jej atraktivitu pre investorov orientovaných na ESG.

Odporúčania pre ERSTE Group

ERSTE Group vyniká v environmentálnej efektivite (-65,6 % emisií od roku 2020) a sociálnych ukazovateľoch (25 % žien v manažmente, 39,4 hodín školení), no jej objem udržateľného financovania (3 514 mil. EUR v roku 2024) je výrazne nižší ako u UniCredit. Odporúča sa zvýšiť investície do korporátneho ESG financovania, inšpirované modelom UniCredit Social Impact Banking, s cieľom alokovať aspoň 5 mld. EUR do roku 2027 na projekty ako veterné parky v Rumunsku alebo energeticky efektívne budovy v Chorvátsku. Banka by mohla vytvoriť špecifický program mikroúverov pre malé podniky v CEE, napr.

s rozpočtom 200 mil. EUR ročne, čím by posilnila sociálnu inklúziu a konkurovala UniCredit v objeme sociálneho financovania (13,2 mld. EUR). Súčasne by mohla rozšíriť školenia zamestnancov o špecializované ESG kurzy, napr. o Taxonómii EÚ, s cieľom zvýšiť ročný priemer na 45 hodín, čím by posilnila odborné kapacity pre implementáciu SFDR. Spomenuté kroky by zvýšili výnosnosť a regionálnu relevanciu banky.

Úloha Európskej únie

Európska únia zohráva dôležitú úlohu pri podpore bánk v ich CSR a ESG stratégiách a môže výrazne uľahčiť ich implementáciu. Po prvé, odporúča sa vytvoriť jednotný, maximálne dvojstranový formulár pre vykazovanie ESG údajov, ktorý by musela povinne vyplniť každá finančná inštitúcia v EÚ. Formulár by obsahoval štandardizované metriky, ako sú emisie CO₂, podiel zelených investícií a sociálne ukazovatele (napr. rodová diverzita), čím by sa zjednodušilo porovnávanie výkonov bánk a eliminovala súčasná nekonzistentnosť reportovania, kde každá inštitúcia používa vlastný spôsob reportovania. Napríklad UniCredit a ERSTE by mohli jednoduchšie identifikovať svoje slabiny voči konkurentom. Po druhé, EÚ by mala zjednodušiť požiadavky CSRD pre menšie banky v CEE, napr. predĺžením prechodných lehôt o 12 mesiacov pre inštitúcie s aktívami pod 100 mld. EUR, aby mohli efektívnejšie integrovať ESG reportovanie bez nadmernej záťaže. Po tretie, EÚ by mohla rozšíriť finančné stimuly, ako sú dotácie vo výške 500 mil. EUR ročne pre banky investujúce do obnoviteľných zdrojov (napr. solárne parky) alebo sociálnej inklúzie (napr. dostupné bývanie), čím by podporila ERSTE pri dobiehaní UniCredit. Po štvrté, EÚ by mala cez EFRAG pokračovať v štandardizácii ESG metrík, napr. definovaním jednotných kritérií pre zelené dlhopisy, aby sa znížilo riziko greenwashingu a zvýšila dôvera investorov. Napokon, EÚ by mohla spustiť celoeurópsky vzdelávací program pre bankových zamestnancov, zameraný na praktickú aplikáciu ESG (napr. hodnotenie uhlíkovej stopy projektov), s rozpočtom 100 mil. EUR na roky 2026–2030, čím by posilnila kapacity bánk v regióne.

Ekonomické a spoločenské prínosy

Navrhnuté odporúčania prinášajú konkrétne výhody. Pre UniCredit by zverejňovanie sociálnych ukazovateľov a lokálne projekty v CEE zvýšilo lojalitu klientov, potenciálne znížila ich odliv a posilnili trhovú podiel v Česku a na Slovensku. Pre ERSTE by väčší dôraz na korporátne financovanie a ESG akcie priniesli nárast výnosov z fondov, pričom zavedenie mikroúverov by dokázalo podporiť množstvo malých podnikov v CEE

do roku 2028. Jednotný formulár EÚ by znížil náklady na ESG reportovanie pre obe banky, uľahčujúc porovnanie s konkurentmi ako Deutsche Bank. Finančné stimuly a vzdelávacie programy EÚ by znížili compliance náklady pre menšie banky a urýchlili prechod na nízkouhlíkovú ekonomiku, čím by prispeli k zníženiu emisií EÚ do roku 2030. Spoločensky by obdobné kroky dokázali zvýšiť dôveru verejnosti vo finančný sektor, podporili tvorbu pracovných miest v zelených odvetviach a posilnili inkluzívny rozvoj regiónu CEE.

Odporúčania pre UniCredit a ERSTE Group cielia na posilnenie ich CSR a ESG stratégií v súlade s EÚ reguláciami a trhovými očakávaniami. UniCredit by mala zvýšiť transparentnosť sociálnych ukazovateľov a regionálnu angažovanosť, ERSTE posilniť korporátne financovanie a optimalizovať portfólio. EÚ môže podporiť snahy jednotným ESG formulárom, zjednodušením CSRD, finančnými stimulmi, štandardizáciou metrík a vzdelávaním, čím uľahčí bankám plnenie cieľov udržateľnosti.

Záver

Diplomová práca sa zamerala na preskúmanie a vyhodnotenie vplyvu firemnej etiky a spoločenskej zodpovednosti podnikov v oblasti finančných služieb v podmienkach EÚ, so špecifickým zameraním na korporátne bankovníctvo a štruktúru investičných portfólií. Hlavným cieľom bolo kvantifikovať a kvalitatívne posúdiť, ako politiky CSR ovplyvňujú alokáciu kapitálu, ekonomickú výkonnosť a environmentálnu efektívnosť bánk. Cieľ bol podporený dvoma čiastkovými cieľmi a výskumnou otázkou: komparatívnym porovnaním stratégií CSR dvoch významných bankových skupín, UniCredit Group a ERSTE Group, pôsobiacich v strednej a východnej Európe v rokoch 2019-2024, vypracovaním odporúčaní na optimalizáciu implementácie CSR v bankovom sektore a stanovenou výskumnou otázkou, ktorá predpokladala, že v európskom bankovom sektore existuje pozitívny vzťah medzi rozsahom implementácie CSR a finančným výkonom bánk, vyjadreným návratnosťou hmotného vlastného kapitálu (RoTE), ako aj environmentálnym výkonom, meraným znížením emisií CO₂.

Cieľ práce bol úspešne splnený prostredníctvom podrobného zhodnotenia vplyvu CSR na finančné služby. Práca využila kombináciu teoretického a empirického prístupu, pričom hodnotila a porovnávala údaje z výročných správ, správ o udržateľnosti a štruktúrovaných rozhovorov s odborníkmi. Zamerala sa na to, ako CSR ovplyvňuje korporátne bankovníctvo, konkrétne cez udržateľné financovanie a štruktúru investičných portfólií, a ako prispieva k environmentálnej efektívnosti bánk.

Prvý čiastkový cieľ, zameraný na porovnanie stratégií UniCredit Group a ERSTE Group, priniesol komplexné zistenia. Porovnanie ukázalo, že obe banky výrazne pokročili v integrácii CSR do svojich operácií, avšak s odlišným zameraním. UniCredit Group sa sústredila na udržateľné financovanie vo veľkom meradle, dosahujúc kumulatívny objem 40,1 mld. eur v zelenom a sociálnom financovaní do roku 2024, s dôrazom na globálne projekty a inovácie, ako je platforma onemarkets. Naopak, ERSTE Group kladla väčší dôraz na regionálny dopad v CEE, s novým korporátnym financovaním vo výške 3,51 mld. eur v roku 2024 a sociálnym bankovníctvom v hodnote 0,59 mld. eur do roku 2023. Porovnávané inštitúcie dosiahli významné zníženie emisií CO₂ – UniCredit o 34,8 % od roku 2019 a ERSTE o 65,6 % od roku 2020 – a posilnili sociálne ukazovatele, ako je podpora sociálnej inklúzie a nulová tolerancia voči korupcii.

Druhý čiastkový cieľ, zameraný na vypracovanie odporúčaní, priniesol konkrétne návrhy na optimalizáciu implementácie CSR. Pre UniCredit Group práca odporúča zlepšenie transparentnosti v sociálnych a riadiacich ukazovateľoch, ako je podiel žien vo vrcholovom manažmente, a rozšírenie lokálnych ESG iniciatív. Pre ERSTE Group navrhuje zvýšenie korporátneho ESG financovania a vytvorenie mikroúverového programu pre malé podniky v CEE. Na úrovni EÚ práca odporúča šandardizáciu ESG reportingu, zjednodušenie požiadaviek CSRD pre menšie banky a poskytovanie finančných stimulov na podporu udržateľných projektov.

Stanovená výskumná otázka: „Ako ovplyvňuje rozsah implementácie CSR v európskom bankovom sektore finančný výkon bánk, vyjadrený návratnosťou hmotného vlastného kapitálu (RoTE), a environmentálny výkon, meraný znížením emisií CO₂?“, bola empiricky potvrdená. UniCredit Group (s čistým ziskom 9,3 mld. EUR a ESG AUM s podielom 53 %) a ERSTE Group (s čistým ziskom 3,1 mld. EUR a ESG AUM s podielom 27,5 %) dosiahol vyššiu ziskovosť a reputačný efekt, čo možno pripísať efektívnej implementácii ESG stratégií. Redukcia emisií a výsledky kvalitatívnych rozhovorov indikujú, že banky čelia nižším rizikám a budujú väčšiu dôveru zainteresovaných strán, napriek náročným výzvam vyplývajúcim zo smernice CSRD. Celkovo možno konštatovať, že CSR je zásadným prvkom pre udržateľnosť bánk v EÚ.

Komparatívne zhodnotenie odhalilo, že integrácia CSR prináša bankám významné ekonomické a environmentálne prínosy, no zároveň čelí viacerým prekážkam. Implementácia CSR viedla k zvýšenej ziskovosti, ako ukazuje nárast čistého zisku UniCredit z -2,8 mld. eur v roku 2020 na 9,3 mld. eur v roku 2024 a 33,3 % nárast spravovaných aktív ERSTE Group na 80 mld. eur. Úspory nákladov boli dosiahnuté znížením emisií CO₂ a využívaním zelenej energie. CSR ďalej zlepšila reputáciu bánk, znížila riziká spojené s reguláciami a prilákala kapitál prostredníctvom ESG produktov, ako sú zelené dlhopisy UniCredit (6,6 mld. eur) a ESG fondy ERSTE (22 mld. eur). Medzi hlavné bariéry patrili vysoké počiatkové náklady na technológie a školenia, zložitá regulatívna zhoda s predpismi ako CSRD a SFDR, nedostatok odborníkov na ESG, ekonomická neistota v rokoch 2022–2023 a odpor voči organizačným zmenám.

Práca splnila svoje ciele poskytnutím hĺbkového pohľadu na vplyv CSR na finančné služby v EÚ a konkrétnymi návrhmi na jeho zlepšenie. Zistenia sú relevantné vzhľadom na rastúci dôraz na udržateľnosť v bankovníctve. Príspevok spočíva v podrobnom porovnaní dvoch bánk a identifikácii praktických opatrení na posilnenie ich

CSR stratégií. Navrhnuté kroky, ako štandardizácia ESG reportingu či finančné stimuly EÚ, môžu znížiť náklady na reportovanie a podporiť zamestnanosť v zelených sektoroch.

Práca zdôrazňuje, že CSR je nielen morálnou povinnosťou, ale aj strategickou nutnosťou pre banky v EÚ, prispievajúcou k ich udržateľnosti a súladu s cieľmi EÚ. V dynamickom regulačnom a trhovom prostredí musia banky pokračovať v inováciách a prispôbovaní CSR stratégií, aby zostali konkurencieschopné a podporili udržateľný rozvoj.

Zoznam použitej literatúry

Alshater, M. M., Alghazali, T., & Saha, A. (2024). The relationship between corporate social responsibility and financial performance in the UK banking sector. *Journal of Risk and Financial Management*, 17(5), Article 187. <https://doi.org/10.3390/jrfm17050187>

Amel-Zadeh, A., & Serafeim, G. (2018). Why and how investors use ESG information: Evidence from a global survey. *Financial Analysts Journal*, 74(3), 87–103. <https://doi.org/10.2469/faj.v74.n3.2>

Attah, R. U., Garba, B. M. P., Gil-Ozoudeh, I., & Iwuanyanwu, O. (2024). Corporate banking strategies and financial services innovation: Conceptual analysis for driving corporate growth and market expansion. *International Journal of Engineering Research and Development*, 20(11), 1339–1349. <https://www.researchgate.net/publication/386997394> Corporate Banking Strategies a

Bowen, H. R. (1953). *Social responsibilities of the businessman*. Harper & Brothers.

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>

Brightest. (2024). *CSRD timeline and standards overview*. <https://www.brightest.io/csrd-corporate-sustainability-reporting-directive>

Carter, D. A., Simkins, B. J., & Simpson, W. G. (2003). Corporate governance, board diversity, and firm value. *Financial Review*, 38(1), 33–53. <https://doi.org/10.1111/1540-6288.00034>

Clark, G. L., Feiner, A., & Viehs, M. (2015). From the stockholder to the stakeholder: How sustainability can drive financial outperformance. SSRN. <https://doi.org/10.2139/ssrn.2508281>

CSR Europe's National Partner Organisations. (2018). *A guide to CSR in Europe: Country insights*. MDOS. <https://www.mdos.si/wp-content/uploads/2018/04/A-guide-to-CSR-in-Europe-Country-insights-by-CSR-Europes-National-Partner-Organisations.pdf>

Djalilov, K., Vasylieva, T., Lyeonov, S., & Lasukova, A. (2015). Corporate social responsibility and bank performance in transition countries. *Corporate Ownership & Control*, 13(1), 879–888. <https://doi.org/10.22495/cocv13i1c8p7>

Elderson, F., & Senkovic, J. (2024). *Climate-related financial risks and bank capital buffers: A review of emerging evidence and methodologies* (ECB Working Paper Series No. 2952). European Central Bank. <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpwps/ecb.wp2952~384c55df93.en.pdf>

Elkington, J. (1994). *Cannibals with forks: The triple bottomline of 21st century business*. Capstone Publishing.

ERSTE Group. (2019). *Annual report 2019*. <https://www.erstegroup.com/en/investors/OnlineAR2019>

ERSTE Group. (2020). *Annual report 2020*. <https://www.erstegroup.com/en/investors/OnlineAR2020>

ERSTE Group. (2021). *Annual report 2021*. <https://www.erstegroup.com/en/investors/OnlineAR2021>

ERSTE Group. (2022). *Annual report 2022*. <https://www.erstegroup.com/en/investors/annualreport2022>

ERSTE Group. (2023). *Annual report 2023*. <https://www.erstegroup.com/en/investors/annualreport2023>

ERSTE Group. (2024). *Annual report 2024*. <https://www.erstegroup.com/en/investors/annualreport2024>

ERSTE Group. (2019). *Non-financial report 2019*. https://www.erstegroup.com/en/investors/reports/nichtfinanzielle_berichte

ERSTE Group. (2020). *Non-financial report 2020*. https://www.erstegroup.com/en/investors/reports/nichtfinanzielle_berichte

ERSTE Group. (2021). *Non-financial report 2021*. https://www.erstegroup.com/en/investors/reports/nichtfinanzielle_berichte

ERSTE Group. (2022). *Non-financial report* 2022.
https://www.erstegroup.com/en/investors/reports/nichtfinanzielle_berichte

ERSTE Group. (2023). *Sustainability report* 2023.
https://www.erstegroup.com/en/investors/reports/nichtfinanzielle_berichte

ERSTE Group. (2024). *Sustainability report* 2024.
https://www.erstegroup.com/en/investors/reports/nichtfinanzielle_berichte

European Central Bank. (2024). *ECB Banking Supervision annual report 2024*.
<https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/other-publications/annual-report/html/ssm.ar2024~700cba1314.en.html#toc25>

European Commission. (2001). *Promoting a European framework for corporate social responsibility* (COM(2001) 264 final).
[https://aei.pitt.edu/42719/1/COM_\(2001\)_264_final.pdf](https://aei.pitt.edu/42719/1/COM_(2001)_264_final.pdf)

European Commission. (2020). *Circular Economy Action Plan: For a cleaner and more competitive Europe*. Publications Office of the European Union.
https://environment.ec.europa.eu/strategy/circular-economy-action-plan_en

European Commission. (2021). *EU Taxonomy for Sustainable Activities: Regulation (EU) 2020/852 and Delegated Acts*. Publications Office of the European Union.
https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en

European Commission. (2024). Commission provides further clarifications on EU corporate sustainability reporting rules. https://finance.ec.europa.eu/news/commission-provides-further-clarifications-eu-corporate-sustainability-reporting-rules-2024-08-07_en

European Commission. (2025). Commission adopts ambitious package to simplify EU rules, boost competitiveness and unlock additional investment capacity https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1025

European Union. (2014). *Directive 2014/95/EU of the European Parliament and of the Council of 22 October 2014 amending Directive 2013/34/EU as regards disclosure of non-financial and diversity information by certain large undertakings and groups*. Official Journal of the European Union, L 330, 1–9. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32014L0095>

European Union. (2019). *Regulation (EU) 2019/2088 of the European Parliament and of the Council of 27 November 2019 on sustainability-related disclosures in the financial services sector*. Official Journal of the European Union, L 317, 1–16. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32019R2088>

European Union. (2020). *Regulation (EU) 2020/852 of the European Parliament and of the Council of 18 June 2020 on the establishment of a framework to facilitate sustainable investment, and amending Regulation (EU) 2019/2088*. Official Journal of the European Union, L 198, 13–43. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32020R0852>

European Union. (2022). *Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting*. Official Journal of the European Union, L 322, 16–80. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464>

European Union. (2024). *Directive (EU) 2024/1760 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2024 on corporate sustainability due diligence and amending Directive (EU) 2019/1937 and Regulation (EU) 2023/2854*. Official Journal of the European Union, L 999, 1–62. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32024L1760>

Európsky dvor audítorov. (2021). *Udržateľné financovanie: Na presmerovanie financovania smerom k udržateľným investíciám sú potrebné súdržnejšie opatrenia EÚ* (Osobitná správa č. 22/2021). <https://www.eca.europa.eu/sk/Pages/DocItem.aspx?did=59378>

Eurostat. (2023). *EU labour productivity per person employed and hour worked*. <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20230309-2>

Freeman, R. E., Harrison, J. S., Wicks, A. C., Parmar, B. L., & de Colle, S. (2010). *Stakeholder theory: The state of the art*. Cambridge University Press.

Gallego-Sosa, C., Gutiérrez-Fernández, M., Fernández-Torres, Y., & Nevado-Gil, M. T. (2021). Corporate social responsibility in the European banking sector: Commitment to the 2030 Agenda and its relationship with gender diversity. *Sustainability*, 13(4), 1731. <https://doi.org/10.3390/su13041731>

- Habisch, A., Jonker, J., Wegner, M., & Schmidpeter, R. (Eds.). (2005). *CorporatesocialresponsibilityacrossEurope*. Springer.
- Hahn, R., & Scheermesser, M. (2021). Challenges of implementing ESG strategies in the financial sector: A case study approach. *Journal of Sustainable Finance & Investment*, 11(4), 342–360. <https://doi.org/10.1080/20430795.2020.1833039>
- Choudhry, M. (2012). *The principles of banking*. Wiley.
- IBM. (n.d.). *What is the CSRD?*. <https://www.ibm.com/think/topics/csrd>
- Idowu, S. O., Schmidpeter, R., & Fifka, M. S. (Eds.). (2015). *Corporatesocialresponsibility in Europe: United in sustainable diversity*. Springer.
- Loew, E., Erichsen, G., Liang, B., & Postulka, M. L. (2021). Corporatesocialresponsibility (CSR) and environmental social governance (ESG): Disclosure of European banks. *European Banking Institute Working Paper Series*, (83). <https://doi.org/10.2139/ssrn.3778674>
- Pravda. (2024). Firma sa o vás postarala od kolisky až po hrob za vernosť a lojalitu. *Žurnál Pravda*. <https://zurnal.pravda.sk/neznama-historia/clanok/727728-firma-sa-o-vas-postarala-od-kolisky-az-po-hrob-za-vernost-a-lojalitu/>
- PwC. (2024). *What US companies need to know about the EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)*. <https://www.pwc.com/us/en/services/esg/library/eu-corporate-sustainability-reporting-directive.html>
- Remišová, A. (2011). *Etika a ekonomika*. Kalligram.
- Remišová, A. (2015). *Súčasný trendy podnikateľskej etiky: Od teórie k praxi*. WoltersKluwer.
- Savitz, A. W. (2013). *The triple bottomline: The classic guide to sustainability strategy and implementation*. John Wiley & Sons.
- Shabir, M., Rehman, A. U., Ali, M. A., & Aslam, E. (2024). Impact of corporate social responsibility on bank performance in emerging markets: The mediating role of reputation and customer satisfaction. *International Journal of Emerging Markets*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1108/ijjem-02-2023-0208>

- Schoenmaker, D., & Schramade, W. (2019). *Principles of sustainable finance*. Oxford University Press. https://www.researchgate.net/publication/330359025_Principles_of_Sustainable_Finance
- Slovenská sporiteľňa. (2023). *Výročná správa Slovenskej sporiteľne za rok 2023*. <https://www.slsp.sk/sk/nadacia/o-nadacii/etika-a-transparentnost>
- Slovenská sporiteľňa. (2024). *Výročná správa Slovenskej sporiteľne za rok 2024*. <https://www.slsp.sk/sk/nadacia/o-nadacii/etika-a-transparentnost>
- Task Force on Climate-related Financial Disclosures. (2017). *Recommendations of the Task Force on Climate-related Financial Disclosures*. <https://assets.bbhub.io/company/sites/60/2021/10/FINAL-2017-TCFD-Report.pdf>
- Tench, R., Jones, B., & Sun, W. (Eds.). (2018). *The critical state of corporate social responsibility in Europe*. Emerald Publishing Limited.
- Transparency International. (2023). *Corruption Perceptions Index 2023*. <https://www.transparency.org/en/cpi/2023>
- UniCredit Group. (2019). *2019 Annual report and accounts*. <https://www.unicreditgroup.eu/en/investors/financial-reporting/financial-reports.html>
- UniCredit Group. (2020). *2020 Annual report and accounts*. <https://www.unicreditgroup.eu/en/investors/financial-reporting/financial-reports.html>
- UniCredit Group. (2021). *2021 Annual report and accounts*. <https://www.unicreditgroup.eu/en/investors/financial-reporting/financial-reports.html>
- UniCredit Group. (2022). *2022 Annual report and accounts*. <https://www.unicreditgroup.eu/en/investors/financial-reporting/financial-reports.html>
- UniCredit Group. (2023). *2023 Annual report and accounts*. <https://www.unicreditgroup.eu/en/investors/financial-reporting/financial-reports.html>
- UniCredit Group. (2024). *2024 Annual report and accounts*. <https://www.unicreditgroup.eu/en/investors/financial-reporting/financial-reports.html>
- UniCredit Group (2024) *Group Investment Strategy 2024* https://www.research.unicredit.eu/DocsKey/economics_docs_2024_187171.ashx?EXT=pdf&KEY=C814QI31EjqIm_1zIJDBJJplEzYh1SUhA6McNP2ShI=&T=1

- UniCredit Group. (2019). *Integrated Report: Oursustainablevaluecreation 2019*https://www.unicreditgroup.eu/content/dam/unicreditgroup-eu/documents/en/sustainability/sustainability-reports/2019/IR_ENG2019_LINK.pdf
- UniCredit Group. (2020). *Integrated Report: Oursustainablevaluecreation 2020*
https://www.unicreditgroup.eu/content/dam/unicreditgroupeu/documents/en/sustainability/sustainability-reports/2020/UC_INTEGRATO_2020_ENG.pdf
- UniCredit Group. (2021). *Integrated Report: Unlockyourpotential2021*https://www.unicreditgroup.eu/content/dam/unicreditgroup-eu/documents/en/sustainability/sustainabilityreports/2021/UC_INTEGRATO_2021_ENG.pdf
- UniCredit Group. (2022). *Integrated Report: Unlocking...*
https://www.unicreditgroup.eu/content/dam/unicreditgroupeu/documents/en/sustainability/sustainability-reports/2022/UC_INTEGRATO_2022_ENG.pdf
- UniCredit Group. (2024). *Sustainability Bond Report 2024*
<https://www.unicreditgroup.eu/content/dam/unicreditgroupeu/documents/en/investors/ESG-investors/Sustainability-Bonds/2024-Sustainability-Bond-Report.pdf>
- UniCredit Group. (2024). *Sustainabilitystatements 2024*.<https://www.unicreditgroup.eu/en/esgandsustainability/sustainabilityreporting.html>
- UniCredit Group. (2023). *TCFD Report for a sustainable management 2023*<https://www.unicreditgroup.eu/en/esgandsustainability/sustainabilityreporting.htm>
- United NationsEnvironmentProgrammeFinanceInitiative. (2023). *Principlesforresponsible banking: Report 2023*.https://www.mediobanca.com/static/upload_new/prb/prb_report_2023.pdf
- Ziogas, I., &Metaxas, T. (2021). Corporatesocialresponsibility in South Europeduringthefinancialcrisis and itsrelation to thefinancialperformance of Greekcompanies. *Sustainability*, 13(14), 8055. <https://doi.org/10.3390/su13148055>
- Zvaríková, K. (2023). *Spoločensky zodpovedné podnikanie*. EDIS